

Хайдах олордугут, ыаллар?

Алтынньы 1 күнүгэр «Нам улууһа» МТ баһылыга А.П. Атласов улуус тэрилтэлэрин уонна дьаһалта управлениеларын, отделларын салайааччыларын, бэрэстэбиитэллэрин кытта Арбынҥа тийиэх нэһилиэк олоһун-дьаһаҕын, үлэтин-хамнаһын кытта билсистэ.

Бу курдук улуус салайааччылары анал график быһыытынан бу күнүгэр нэһиликтэри барыларын кэрийиэхтээхтэр. Арбынҥа улуус баһылыгын кытта баһылык солбуйааччыта С.С. Матвеев, «Намкоммунтеплогэнерго» ААУо ген. директора Н.В. Игнатъев, ТХУ нач. солбуйааччыта П.П. Окоемов, үлэ уонна социальнай харалта управлениетын сүрүннүүр специалиһа А.М. Баишева, КУМИМКУ директора Р.К. Колодезников уо.д.а. салайааччылар сылдыстылар.

Браахтан кэлбит салайааччылары Арбын нэһилиэгин баһылыга Н.А. Соловьев арыаллан саҥа тутулан үлэли турар икки киин котельнайдары, дьаһалта уонна «Намкоммунтеплогэнерго» ААУо кыттыһан тутууларын тута сылдыр гарааһын, былларынын тутууларын киирбит оскуолаһын көрдөрдө. Николай Анастольевич нэһилиэгэр ытыгыла турар үлэни-хамнаһын билиһиннэрдэ, былааннарын сырдатта.

Бу нэһилиэккэ иккис киин котельнайы быйыл эмиэ «Намкоммунтеплогэнерго» ААУо бэйэтин үбүнэн тутан үлэһэ киллэрибит. Суол аһылыгар дэри оттор чохторун, туттар ГСМ-нарын эрдэ ажалтарбыт. Онон котельнайдар оттулланнар социальнай уонна дьон олоһор дьыллэригэр итииһи биэрэ тураллар. Бу котельнайдар итигэр ситимнэригэр барыта 44 чааһынай ыал холбонуохтаах эбит. Итинтэн былларынын 23 ыалы, быйыл 14

АРБЫННАР САҢААЛАРА КӨННЬҮӨРБҮТ

киин ситимгэ холбообуттар. ОДьКХ бэйэтин күүһүнэн итии уу барар турбаларын тардыбыт, үлүйбүт. Нэһилиэк саҥа баһылыктаныабыттан уонна Н.В. Игнатъевы улуус депутатынан талыахтарыттан ыла, нэһилиэниэ сырыы ахсын мэлди туруорсар сытыы боппуруостарын быһааран олоххо киллэриигэ ытыгылар үлэлэр биллэрдик тэтирибиттэр.

Объектары көрөн баран Александр Павлович уонна кинини кытта кэлбит салайааччылар нэһилиэк культуратын дьыэтигэр нэһилиэниэни кытта көрүстүлэр. Бу көрсүһүүгэ улууска тыох үлэ-хамнас барарын, сорукутар туралларын кэпсэтилэр-ипсэтилэр, боппуруостарга эппиэттэтилэр.

Олохтоохтор кэпсэтиилэригэр – кыһалҕалаах боппуруостарын быһаарыыга нэһилиэк, улуус салайааччылары болдомторун ууран, ылсан үлэлээн эрэллэрин тоһоҕолоон бэлиэтэтилэр. Кэскиллээх боппуруостары – оҕо саадын дьыэтин, спортивнай сааланы уонна оскуола мастарыскайын кэлэр сылтан саҕалаан туттарары туруоруустулар. Итилэри сэргэ, тыл этээчилэр: оттуур сири онорунан дьарыктанар тэрилтэни тэрийэн ходоһалары онорторор наадаһын; саҥа төрөбүт ньирэйдэри, сүөһүнү илин эңгэр нэһиликтэриттэн атылаһыны былаанньыры, бэрээдэктири; оттуур сирдэргэ баарсанан көһөрүүнү сүрүннүүрү, катердаах баар-салаах дьону кытта бири ты-

лы булан тариф олохтууру, субсидиялааһын боппуруоһун быһаары көрдөстүлэр. Олохтоохтор олоһор усулуобуйалара тупсан быдан сэргэхсийбиттэр, санаалара көтөҕүллүбүт. Онон мантан инһэ олохтоох дьаһалта дьон үксэ дьарыктаах буолуулары-

гар, сүөһү, сылгы элбээһинигэр, үүтү, эти дэлэтэн дохуоттанан олоһороччу элбиригэр сүрүн болгомтотун ууруон наада.

Бу көрсүһүү «сэргэх, дьоһун олохтоох, үлэлээх-хамнастаах нэһилиэк буоларга дьулуһун» диэн ынҕырыһын түмүктэннэ.

И. ИВАНОВ

Айылҕа – алаһа дьыэбит

Саха республикатыгар Дальнай Востоктаағы федеральнай уокурукка тыа хаһаайыстыбатын департаменын специалиһтара кыттыылаах «Рослесхоз» былааннамыт бэрэбиэркэтэ түмүктэннэ. Бу хонтуруолга тыа сыһыаннарыгар регион боломуочуйаларын толорууун хаачыстыбата уонна бу сыалга анамьт субвенциялары туһаныны көрүлүннэ. Бэрэбиэркэ түмүгүнэн ойууру көрүү сокуоннарыгар кэһиһилэр бааллара билиннэ.

«Республикаҕа ойуурдары баһаартан харыстааһын ситимэ көдьүүһэ суоҕа уонна баһаардары эрдэттэн били уонна умуллары сатаан тэриллэбэтэ саамай улахан итэҕэһинэн аабылына», – диэн иһитиннэрдилэр. Эксперттэр түмүктээһиннэринэн, Саха сиригэр ойуур баһаарын боһсор авиационнай уонна сиринэн тийгэр структуралар ахсааннара ситэтэ суох. Ол курдук, баһаарынай-химическэй станциялар үлэһиттэрин бастайааннай састаптара ортогунан 58%, сезоннай састаптара – 35%-на тэҥнэһэр, оттон парашютнай уонна десантнай-баһаарынай сулуоспа үлэһиттэрин ахсаана ырааһынан ситэтэ суох.

Мань таһынан, баһаарынай-химическэй станциялар уонна авиационнай бөлөхтөр баһаары умулларына аналаах тэриллэринэн, инвентарынан толору кэмэйинэн хаачылыбатахтар. Ол курдук, бу станциялар техниче-

ОЙУУРДАРЫ БАҢААРТАН
ХАРЫСТААҢЫН КӨДЬҮҮҜЭ
СУОҕА БИЛИННЭ

скэй хаачылылыларын таһыма 74%-на тэҥнэһэр. Саха сиригэр баһаарынай техника, оборудование, инвентар уонна транспорт региональнай саппааһа отой да тэриллэбит. Комиссия чилиэннэрэ мань сэргэ улахан ойуур баһаардара 81%-на тэҥнэһэр киэн иэни суох онорбуттары бэлиэтэтилэр, баһаардары умулларыга тэрээһин бытаанын чаччылары билиннилэр.

«Саха сиригэр сылтан сыл ойуур баһаардарын проблемата олус ыарылаах буолан иһэр, быйылгы сыл бири онук буолла. Республика территориятыгар алтынньы 1 күнүгэр 306 умайы тахсыбыт. Уот 890 тыһ. га ойууру ситэтэ, бу 2014 с. Дальнай Востокка баһаар сибит иэнин 50%-тан тахсатыгар тэҥнэһэр», – диэн отчуокка ыйылыбыт. Мань

таһынан бэрэбиэркэ ойуур сыһыаннарын дьаһайар республикатаағы орган төлөбүрдэргэ олохтообут ситимигэр итэҕэстэр көһүннүлэр. Комиссия чилиэннэринэн ойуур учаастактары арендалааһын дуоҕабардарыгар төлөбүрү сыһа ааһы чаччылары булулуннулар, 2014 с. отыйын 1 күнүгэр Саха сиригэр ойуур арендатордарын государство иннигэр иэстэрэ 22476 тыһ. солк. тэҥнэспит.

Билигин Дальнай Востоктаағы федеральнай уокурукка ойуур хаһаайыстыбатын департамена бу бэрэбиэркэ түмүгүнэн биллибит итэҕэстэри тупоратыга хонтуруол олохтоото.

Lesvesti.Ru
иһитиннэриитинэн

Тыа сиригэр – дохуоттаах үлэни

СҮӨҢҮ ИТИИТИГЭР БАЛАҢЫАННА МӨЛТӨҢҮӨР

Ону улуустаағы статистика управлениетыгар түһэриллибит сыһыппаралартан уонна ветеринарнай управление онорор сводкаларгыттан көрөбүт.

Балаһан ыйын 1 күнүгэр улууска былларынын 14995 төбө ынах сүөһү баар эбит буоллаһына, быйыл 14399 буолбут. Эбэтэр сүөһү ахсаана былларынынгыттан 596 төбөнөн аччаабыт. Киһи дыксинэрэ, бу көрүрээбит сыһыппараттан 459-һа ийэ сүөһү. Онон ыанар ынахпыт 4698 төбө хаалбыт. Бу ынахтаран 3872-тэ төрөбүт, 3794 тыыннаах ньирэй ылыллыбыт. Ийэ сүөһүнү бааһынай хаһаайыстыбалар 164-нэн, кэтэх хаһаайыстыбалар 292-нэн сарбыйдылар.

Сибинньэ ахсаана былларынынгытааҕар 37 төбөнөн эбиллэн 1029 төбөҕө тийбит. Бааһынай хаһаайыстыбалар сибинньэлэрин 70 төбөнөн аччаппыттар, чааһынайдар сибинньэни 107 төбөнөн эбэн 742 төбөҕө тирдибиттэр.

Сылгы ахсаана улуус үрдүнэн 673 төбөнөн эбиллэн 15323 тийбит. Тыа хаһаайыстыбаларын тэрилтэлэрэ сылгыларын ахсаанын 30 төбөнөн көбүрээпит буоллаһына бааһынайдар 518 төбөнөн, кэтэх хаһаайыстыбалаахтар 282 төбөнөн эппиттэр.

Сүөһү иитиитигэр ылыллар бородуксууа былларынынгыттан таһнары түспүт. Ол курдук, сүөһү этин оноруу (тыыннаах ыйааһынын) 2013 сыл 8 ыйыгар 739 центнер эбит буоллаһына быйыл 371 ц (50,2%) тийдэ. Үүтү ыаһын (валовайынан) 89,9% тэҥнэстэ. Эбэтэр 2013 сылга 59747,5 ц үүт ыаммыт буоллаһына быйыл 53707,5 ц ыанна. 91 тыһ. устуука сыммыты былларынынгытааҕар итэҕэс ылыллыбыт. Кэтэх хаһаайыстыбалар ыанар ынахтара 292 төбөнөн аччаабытын, ынахтара сороҕо кытараабытын түмүгэр 3183 центнер үүт ситэ ыаныллыбата. Бу улуус үрдүнэн ыамматах үүт 52,7% тэҥнэһэр.

Сүөһү ахсаана аччааһын өттүгэр хабааттыыга кэлэр сылларга үүтү, эти онорууга улахан охсууну онорор, хаһаайыстыбалар дохуоттаныларын сарбыйар чинчилээх. Онон сүөһүнү иитиини, элбэтиини көбүлүүр, үлэни-хамнаһы хамсаатар күүстээх дьаһаллар, тэрээһин үлэлэр ытыгылаахтарына наада.

И. ИВАНОВ

**Н.С. Охлопков аатынан
улуустаагы
гимназия 20 сылын**

Биһиги дьэ кэргэн 1997-2011 сылларга олохпут биэр дьонун кэрчик кэмин эгэрдэһэн атаарбыт Н.С. Охлопков аатынан Нам улуустаагы гимназия 20 сааһын туоларыгар ахтыгыта онорун диэн сурагы истэн улаханньк долгуйдубут. Ол курдук, 4 кыыспыт 5 кылаастан садалаан гимназияга үөрэммиттэрэ. Бары гимназияны мэтээлинэн бүтэрбиттэрэ. Гимназия биһиги оҕолорбут инники дьылбаларыгар,

СЫРДЫККА, КЭРЭҔЭ УҢУЙБУТА

үөрэхтээх үлэһит дьон буолалларыгар улахан суолталаах.

Учууталлар барахсаттар буоллахтара дии, саҥа үүнэн ээр араскылары бэрийээччилэр, оҕону билиигэ, үтүөбү-кэрэбэ, сөптөөх хайысхага сирдээччилэр. Олох сырдык аартыгар сэтэн таһаарааччылар.

Гимназияга киэн билиилээх, идэлэрин чакчы баһылаабыт, үрдүк культурулаах, оҕо биэр тэг сыһаннаах учууталларын көмөлөрүнэн биһиги оҕолорбут – Ирина 2004 сылга, Евдокия 2007 сылга, Елена 2010 сылга, Иванна 2011 сылга гимназияны кыһыл көмүс мэтээлинэн бүтэрбиттэрэ, бабарар идэлэригэр үөрэнэ кирибиттэрэ.

Ирина билигин турфирма үлэһитэ, экономист идэлээх, Евдокия сибээс үлэһитэ, инженер уонна экономист идэлээх, Елена ХИФУ омук тылын факультетын бүтэрээри сылдыар, эбии юридическайга үөрэнэр, Иванна Санкт-Петербурга технологическай университетка үөрэнэр, инженер-технолог идэтин баһылаахтаах уонна тылбаасчыт буолуохтаах, иккис үрдүк үөрэбэ –англиа тыла.

Оҕолорбутугар үтүө өйдөбүлү хаалларбыт учууталлар: Валерий Николаевич Попов – гимназия директора, Любовь Петровна Адамова, Лена Владимировна Бочкарева, Светлана Дмитриевна Делахова, Галина Афанасьевна Кривошапкина, Валентина Васильевна Сокольникова, Николай Тимофеевич Олесов, Светлана Васильевна Кириллина, Мария Прокопьевна Сидорова, Альбина

Николаевна Никулина, Мария Дмитриевна Трапезникова, Андрей Романович Попов, Василий Васильевич Находкин, Степан Степанович Кириллин.

Ордук чорботон бэлиэтиэхпитин ба-барыт бэйэбит ыкса алтыспыт икки оҕобут кылааһын салайааччыларын Л.П. Адамованы, Л.В. Бочкареваны, С.Д. Делахованы – математика учууталын, В.Н. Попову гимназияны тэрүттээбит директоры – бу чакчы идэлэригэр бэриилээх, умсугуйан, харахтара чаҕылыан туран оҕону үөрэтэр, үлэбэ көбүлүүр учууталлар.

Икки кыра кыһы кытары 2008 сылга Японияга бара сылдыбыспыт. Лена 9-ус, Иванна 8-ыс кылааска үөрэнэллэрэ, оччолорго оҕолорум тылбаасчыт курдук Сеултан Токио куоракка көтөргө икки группанан арахсан көппүттэрэ, онно сылдыбыт дьон: „Биһиги даҕаны оҕолорбут куоракка араас анал тыл оскуолаларыгар үөрэнэллэр да, эһиги оҕолоргут курдук чолкутук омук тылын сагарбаттар“ диэбиттэрэ. Ити Любовь Петровна уһуйуута, кини үлэбэ талаана көстөр. Оттон Иванна Светлана Дмитриевна уһуйуутунан алгебрага ЕГЭ –ни улууска саамай үрдүк баалга туттарбыта, кылааһа биолого-химическай.

Оҕолордоох буолан наһаа да үчүгэй дьону кытта алтыһан ааспыт эбиһит диэн махтана, киэн тутта саныбыт.

Оҕолорбут тапталаах оскуолалара 20 сыллаах үбүлүйүнэн ис сүрэхтэн үөрэн-көтөн, эбэрдэлээн туран махтал тылларын этэбит, үтүөнү-кэрэни бабарыт. Киэн билиилээх, идэлэрин чакчы баһылаабыт, харахтара чаҕылыан туран уруогу ыгар учууталлар баалларын тухары оҕолорбут инникилэрэ кэскиллээх буолуоҕа, олохпут өссө сайдан, тупсан иһиэбэ!

**Иван Спиридонович,
Ирина Никитична
АНТОНОВТАР, Нам**

(Төлөбүрдээх
төрүөккэ бэчээттэнэр)

Сайдар суолбут туохханы?

Архып докумуоннара кэрэһэлиллэринэн, уруккута Бөтүн нэһилиэтин Түбэ Баһа диэн сиргэ, билигин Культура диэн Түбэ нэһилиэтин сирэ, 1873 сыллаахха Түбэ Баһынаагы Казанскай Богородскай таһара дьэиэтэ тутулан үлэлээбит. Бу таһара дьэитин „Клировые ведомости“ диэн сыл аайы Духовнай правлениега отчуоттуур докумуонугар „1888 сыллаахха аҕабыт Александр Берденников ааҕы-суруйуу оскуолатын аста уонна онно түөрт оҕо үөрэнэр“ диэн суруллар. Онно Түбэ нэһилиэтин дыно оскуолалара аһылыгыта 125 сылын бэлиэтээри сылдыбаллар. Өссө 1895 сыллаах „Епархиальные ведомости,“ диэн таһара үлэтигэрин хаһыата Епископ Мелетий

Курскайдаагы музыкальнай училище баян отделениетын бүтэрэн виртоуз-баянист буолан үгүстэри соһуптута даҕаны, үөрүтү даҕаны. Портретист Алена Романова Соловьева – Зубкова саха омук Далбар хогуттарын Маргарита Васильеваны, Айталина Адамованы уруһуйдаабыта дьонго-сэргэбэ улаханньк кэрэхсэммитэ. Кэлин Түбэ оскуолатыгар цирковой студия аһыллан оҕолор республикага биллибиттэрэ.

Быстах-остох санааларын манньк диэн түмүктүөхпүн бабарыбын. **Бастакытынан**, тылга-сурукка билигин интернетинэ, телефонунан бэйэ икки ардыгар сөбүмэр элбэх информация атастаһыта, кэпсэтии барар. Ол түмүгэр тылы санары уонна суруйуу культурата быста мөлтөх буолан иһэрэ ки-

**БЫСТАХ-ОСТОХ
САНААЛАРБЫТТАН...**

Нам улуһун устун сылдыан Атамайга тутулуубут саҥа таһара дьэитин сибэтиги тынан баран, ол саһана улууска баар үс оскуоланы кэрийэ сылдыан бэрэбиэркэлээбит. Ол бэрэбиэркэлээһин түмүгүнэн Епископ Мелетий бу Нам улуһун Түбэ Баһынаагы ааҕы-суруйуу оскуолатын уонна Красноярскайдаагы церковно-приходской оскуола үлэлэрин үчүгэйинэн сыаналаабытын туһунан суруллар.

Түбэ Баһынаагы Казанскай Богородскай таһара дьэитэ М.К. Аммосов кытта эмиэ сибээстээх. Максим Кирович бу Түбэ таһарабын дьэитин метрическэй кинигэтигэр „ахсынны 10 күнүгэр 1897 сыллаахха төрөөбүтүн, 1898 сыл тохсунну 20 күнүгэр аҕабыт Александр Берденников кирэстии гына“ диэн сурулуубут. Аны Максим Кирович биригэ төрөөбүт эдьийэ Анастасия Кириковна Түбэ олохтооҕо Прокопий Захаров кэргэнэ этэ.

Биллэрин курдук, Түбэ аҕыһа ахсааннаах нэһилиэниэһэлээх муниципальнай тэриллии буолар. Манньк кыраҕас сиргэ анал спортивнай, музыкальнай оскуолалар аһыллан үлэлиир туруктара суох. Ол эрээри Түбэ дьөүрүдөөх ыччатынан уруккуттан аатырар. Кинилэри сөптөөх суолунан сайыннаран олох аартыгар үктэннэри улахан толкуйу тобулары эрийэр.

Культура өттүгэр Түбэбэ үөрэммит быраатым Егор Дьяконов 60-с сылларга

һини дыксиннэрэр. Ханньк даҕаны оҕо кыра сааһыттан бэйэтин төрөөбүт тылыннан, сахалы санаатын сааһылаан, ханна даҕаны, иннибэккэ-толлубакка этэрин ситиһиэхтээхтэр саха уонна нуучча тылын учууталлара. Элбэхтик аудитория иннитэр тыл эттэрэн, дакылаат онгортон оҕолору дьарыктыаха наада. Урукку оскуолаларга тыл этиитэ, ыраастык суруйуу туспа предмет быһыытынан үөрэттиллэрэ. Ол да иһин буолуо, биһиги Саха сирин бастакы государственной деятеллэрит М.К. Аммосов, П.А. Ойуунускай, И.Е. Винокуров у.д.а. киэнник биллэр араатардар этилэр.

Иккиннинэн, үөһэ этиллибитин курдук, бу нэһилиэккэ анал спортивнай, музыкальнай, уус-уран хайыскалаах оскуолалар аһыллар кыахтара суоһунан, Түбэбэ сааһырыт, опыттаах музыкант эбэтэр художник кинини олохсутан, бу хайысхага сыстыах курдук уонна талааннаах оҕолору булан салгы үрдүк үөрэх кыһаларыгар үөрэнэллэрин курдук дьарыктаан бэлэмниирэ буолар, үрдүк таһымнаах культура, искусство үлэһиттэрэ тахсыахтара этэ диэн бүк эрэнэбин.

**М.Е. ОХЛОПКОВА,
РСФСР үөрэтиитин туйгуна,
САСР үтүөлээх учуутала,
Нам улуһун уонна Түбэ нэһилиэтин
бачоттаах гражданига**

Эрйдээх этигэ

**Кыһыл-Сырга биэр төрүт олохтоох кининэн
Өкүлүүнэ эмээхсин буолар.
Дьон ааттырынан
«Ыстаарыһа эмээхсинэ».
Кыһыл-Сырга аймакта-
ра Азаровтар бары сирит-
оту, сайылыктары бары-
тын дьаһайдын, суруйар-
аҕар үөрэхтээх дьахтар
диэн ыстаарыһанан тал-
быттар. Онтон ылата колхоз
буолуон тухары, олохтоох
дьон аатынан ааттаабакка
«Ыстаарыһа эмээхсин»
диэн аат инэрбиттэр. Биһиги
эмие аатын билбэт буолан
«Ыстаарыһа эмээхсин»
диэчибит.**

Өкүлүүнэ эмээхсин олоһор балаһана 11 сыһаһа оронноох, аанын утары ампаардаах, оһоҕо улахан баҕайы көмүлүөк этэ. Балаһана таһара дьэититтэн арҕа ойуур саҕатыгар турара, түөрт сайылыкка барар суол балаһан күрүөтүн таһынан аһара. Онно хас биридди ыаннькысыт да, атын да үлэһиттэр тохтоон сыһынан аһар дьэилэрэ этэ. Өкүлүүнэ 10 киилэлээх сылабаара оргуйан бэлэм турааччы. „Тукаларым, утаххытыгар чэйдэ иһин“, - диэчи. Ол иһин хас биридди киһи: „Ыстаарыһа эмээхсингэ чэйдээн абыраныбыт“, - диэчи. Өкүлүүнэ тас көрүгэ бөдөн-садан, сахалы халадаай ырбаахылаах, төбөгүгэр былаат баамыт буолааччы, куруук мичээрдии, үөрэ сылдыар майгылаах этэ. Ол иһин дьон махталын ылан ылбыт. Кэлэр-барар дьонтон аймактара хайдах олоһолорун, оҕолорун ыйыталаһа олоһоочу, иньбэ гынан сибээһин быспат эбит. Туох наадатын илдьиттиир, дьонунан ытар. Сэттэ уон сааһыгар диэри биэр ынаҕы кө-

рөн олоһута, аймактара отун оттоон, тизийэн биэрээччилэр. Сылын аайы кини дьэитигэр колхоз ыаннькысытара, сайылыктан көһөн кириэн, дьукаах буолан хас да ыал кыстааччылар. Биһиги, Кыһыл-Сырг оҕолоро, Өкүлүүнэни ийэбит, эбэбит курдук саныбыт. Көрүстэһин аайы сүбэлиир-амалыыр буолааччы, олус диэн ытыктырыбыт, таптырыбыт. Соровор биһиэхэ «Кыһыл Бэргэһэчээн», «Кырачаан Муух» тустарынан остуоруйа кэпсээчи.

Аҕа дойдуну сэритин бириэмэтигэр аччыктааһын, хоругуйуу дьону-сэргэни улаханньк мөлтөспүтэ. Оҕонньоттор,

ыаннькысыттар кэлэн чэйдиллэрэ. Балаһан иһэ араас кэпсээннэринэн туола түһэрэ. Ол курдук, Өкүлүүнэ үөрэн-көтөн, күө-дьяа буолан сайылыктарыгар тарҕаһаллар. Биһиги, оҕолор, бааһынаттан бурдук куолаһын ичигэстиир этибит.

Биэр күһүн Өкүлүүн аймак ыччатын мунһан Уөдэйтэ барар, Аннькысыт уна өттүн кирилиэс курдук сырын баһымһынан, хойгуонан, күрдэһинэн үчүгэй көнө гына тэһнээн кэбиһиттэр этэ. Саас, күһүн салаасканан, хайыһарынан, хаар түһэрин кытта, биһиги, оҕолор, мустан, сааскы-күһүнү с ы н ь а л а н р ы т ы г а р

иһин кэрдэн бүтэрэн эрэллэр, тастан көрдөххө тыгытлылаба-тах курдуктар. Таһара дьэитин 1962 сыллаахха ис өттүттэн уоттаан кэбиһиттэрэ, ким умаппыта биллибэтэбэ, буруйдаагы көрдүү да барбатахтара. „Хата, чаас анарынан умайан бүппүтэ“, - диэн кэпсииллэр. Таһара дьэитигэр электричество уота кириэ илик этэ. И Хомустаах аата эр баар сурукка, күөллэр хомустаарын совхозтар сүөһү аһылыгар барытын кэрдэн эбии аһылык оностубуттар, онтон күөллэр бары онгойо уолан хаалбыттара, ону хата мотуок уутунан туолан тураллар. Бөһүөлөк олоҕо аллараа сырын диэки ингэри ту-

чыбыт. Күрүөнү 1948 сыллаахха түүннэри-күнүстэри туп-пуртара. Өкүлүүнэ ыччатыгар түргэнник тутан биэрбиттиригэр олус диэн махтаммыта. „Бу күрүө иһигэр биһиги кырдыа-ҕас төрүт дьоммут унуохтара көмүллэн сыталлар. Ону үрдүнэн сылдыар табыллыбат буола-ла. Оһоһулуубут кириэһи алдытаахтара даҕаны“, - диэбитэ. Ол курдук, Ыстаарыһа эмээхсин олохтоох Көлүһүөтэри кытта сөбүлэһэн, аймак Азаровтары кытта дьаһайсан, куоракка олоһор уолаттарын, оҕолорун, сиэннэрин балаһаныгар сайылыкта-тан, көрөн-истэн улаатыннаран, кэлин бары үрдүк үөрэхтээх үлэһит буолбуттар этэ. Онтон биэр уола Азаров Василий Дмитриевич «Якутторг» директора, кыра уолун кыһа Людмила Васильевна диэн, куоракка олоһор ийэтинэн. Куоракка кырдыаҕастар дьэилэригэр харах бырааһынан үлэли олоһор.

Кыһыл-Сыргы айан суолунан аһан иһэр дьон, ордук нууччалар, «Иккис Крым» дииллэрэ. Ол курдук, таһара дьэитин тула, күрүөтүн тас өттө хатын чаран буолан турара. Бөһүөлөк ортогугар Аммосов уулусса барыта хатын этэ. 1960 сыллаахха «Нам» совхоз тэриллибитэ. Онно директорунан Саха АССР Верховнай Советын депутата Кривошапкин Константин Иванович ананан кэлбитэ. Үлэли кэлээт да, эргэ почтаттан телефон линиятын таттаран, суол кытытыгар үүнэр турар хатыннары Соловьев Прокопий диэн тракториһынан солото сылдыарын көрөн буойа саабыһын, тохтооботоҕо, саҥа директор сорууда диэбитэ. Онно Хомустаахха бүтэһик хатыннар суох буолбуттара, билигин бөһүөлөк дьэилэрин таһыгар өлбүт хатыннары, бэстэри, тииттэри көрөбүн.

**С.С. КОЛЕСОВ,
Кыһыл-Сырг**

**ЫСТААРЫҤА ЭМЭЭХСИН
КЭСКИЛЛЭЭХ ДЬАҤАЛА
АНЫ СУОХ**

эмээхситтэр Ыстаарыһа эмээхсингэ чэй иһэн үссэнэр этилэр. Төһөлөөх кинини өлөртөн быһаабыта аата-ахсаана биллибэт буолаҕа. Ол курдук, мин ийэм таайа, Кэһкэмэ олохтооҕо, Трунин Бүөтүр (Хабыыкаан) Кэһкэмэбэ дьэитигэр баран иһэн, биһиэхэ сайылыкка сылдыан ааспыта. «Мин Ыстаарыһа эмээхсингэ чэйдээн иһэбин» - диэн кэпсээн ааспыта уонна алааһыгар тиийбэккэ, Чөкчөнөлөөх мыраанын кыайан тахсыбакка өлөн хаалбыт этэ. Биэр сыл буолан баран көстүбүтэ, ону да мин аҕам куштуу сылдыан, киһи уңуоҕа сытарын көрөн харайыт этэ. Ол саһана кинини көмөр сениэлээх дьон Кыһыл-Сырга да суоҕа. Кэһкэмэбэ да сэрри ыар көмнэрэ этэ. Ыстаарыһа эмээхсингэ бурдук ыһытыгар сайылыктан

оонньоон-көрүлээн, күлөн-салан тыыммытын таһаарынар этибит. Күнү быһа сылдыааччыбыт, ыччат эмиэ кэлэн сыртан түһэ оонньоура, үөрэн-көтөн барара. Ол сырыбыт билигин онно суох, саҥа тутулар дьэилэр олохторугар кутулуубут «карьер» буолан турар. Ово туһугар нэһилиэк наадыйат буолбут. Өкүлүүн эмээхсин дьаһалыгар аныгы дьаһалта тиийбэт курдук буолбут.

Ыстаарыһа эмээхсин: „Быйыл дьэ, сөпкө хаар уулан, бириэмэтигэр таһараларыгар ардахтаан, сайылык тэлгэһэлэрэ, алаастара тупсубуттар, от-мас, сибэкки үүммүтэ киһи хараҕар биллэ кестөр“, - диэн кэпсиирэ. Билигин ол алаастары сирин кырсын тиэрэн, куоракка тизийэн киллэрэн, ыччачыт үп-харчы оһоһунна. Бөһүөлөк, сайылыктар ары ойуурдарын

арын үөрэппэккэ, Аммосов уулусса устун гаас турбатын тардан, балтараа метр диригнээх ханааба ханан, аллараа салааҕа күөллэргэ түһүөхтээх. Ардах, хаар уута үс сыл устата бөһүөлөги уута оботторон турбута. Дьэ анна, омуһахтара, муус угар бадыбааллара, дьэилэр акылааттара барыта сытйан, эмэхтийэн хаалбыттара. Кыһыл-Сыргымотуок уута ылбат үрдүк сирэ. Биһиги таһарабыт дьэитэ республикага суох улахан тутуулаах этэ. Ыстаарыһа эмээхсин ыччаты дьэитигэр мунһан олоһон: „Бу таһарабыт дьэитигэр күрүөтэ тутуоһун. Алдыанан-кээһэнэн хаалыаҕа, баҕар, хойут таһара үлэтин салгыыр дьон көстүөбэ, үлэлиэтибэ, сөргүтүөбэ“, - диэн кэрэс тылын эһиттэ. Биһиги, кыралар, ханна киһи мустар да, онно куруук баар буолаач-

Спорт – стремление, выносливость

В республике по настольному теннису проводится много разных соревнований. Есть соревнования официальные – это регулярные чемпионаты и первенства, есть разовые, так сказать событийного характера, посвященные, например, юбилейной дате ветеранов – теннисистов и есть соревнования, проведение которых превратилось в добрую традицию. Последних в республике можно по пальцам пересчитать, их мало. Почему? Потому что для этого требуются не только желание и воля организаторов, но и масса организационных проблем, плюс серьезные финансовые затраты.

Тем не менее, благодаря энтузиастам настольного тенниса на местах, такие турниры есть: турнир памяти Окоемова в Вилюйске, Кубок Атланта в Покровске, Турнир памяти братьев Догордуровых в Чурапча, очень интересный турнир на призы главы крестьянского хозяйства Говорова в селе Арылах Усть-Алданского

года участники соревнуются в светлом, просторном спортивном зале новенькой каменной школы, которая является гордостью сельчан. Полноценное и вкусное питание спортсменов обеспечивает школьная столовая. Пользуясь, случаем, организаторы и участники этого турнира выражают огромную благодарность администрации

ТУРНИРУ НУЖНА ПОДДЕРЖКА

улуса и др. Достойное место среди них занимает традиционный турнир памяти Виктора Николаевича Новгородова в селе II Хомустах Намского улуса, который проводится с 2010 г. Виктор Николаевич при жизни был простым сельским тружеником. Вместе с братьями и родственниками создали свое небольшое крестьянское хозяйство: занимались коневодством и выращиванием овощных культур. Сам Виктор Николаевич увлекался спортом: неплохо играл в волейбол и настольный теннис. Но больше всего он хотел, чтобы в его родном селе эти виды развивались. Внезапная болезнь унесла из жизни этого скромного, трудолюбивого человека, настоящего энтузиаста спорта. У него было много интересных замыслов и планов, которые он не успел воплотить в свою короткую жизнь. Но после него остались его мать Анна Николаевна, братья и родственники. Они-то и решили в 2010 году в память о дорогом человеке провести теннисный турнир. Он собрал теннисистов Намского и их ближайшего соседа – Усть-Алданского улусов. Так было заложено начало этому доброму начинанию. Нынче турнир проведен в пятый раз. Из скромного „междусобойчика“ двух соседних улусов он превратился в крупный турнир республиканского масштаба. За эти годы существенно изменились регламент и условия проведения этого турнира. Если в первые годы соревнования проводились в старом спортзале, где было тесновато и темно, то с прошлого

года участники соревнуются в светлом, просторном спортивном зале новенькой каменной школы, которая является гордостью сельчан. Полноценное и вкусное питание спортсменов обеспечивает школьная столовая. Пользуясь, случаем, организаторы и участники этого турнира выражают огромную благодарность администрации

Кроме того, с прошлого года вместе с взрослыми соревнуются и школьники. Таким образом, с каждым годом турнир развивается, увеличивается количество участников, соответственно растет его авторитет.

Нынче турнир собрал 55 спортсменов из Намского, Усть-Алданского, Амгинского, Мегино-Кангаласского улусов и г. Якутска. Среди участников 1 мастер спорта, 2 кандидата в мастера спорта, много сильных игроков, особенно среди ветеранов, что говорит о сильном составе турнира.

В первый день состоялось торжественное открытие турнира. Участников турнира поздравили зам. главы администрации села Олесов Д.Д., председатель федерации настольного тенниса с. II Хомустах Жирков Д.А., директор школы Пермьякова М.Г., а также участники художественной самодеятельности. На открытии произошел один приятный и волнительный момент. По словившейся на этом турнире традиции абсолютный чемпион среди мужчин ставит свой приз на следующий год. Первым воплотил в жизнь эту традицию известный игрок из Майи Еремей Куприянов, который, став абсолютным победителем в 2012 году, в следующем 2013 году выставил ценный приз. Эстафету принял прошлогод-

ний абсолютный победитель турнира Гоголев Алексей из Амгинского улуса. Под бурные аплодисменты всех собравшихся в зале он вручил полный комплект женского национального украшения матери Виктора Николаевича Анне Николаевне. Подарок ей пришелся очень кстати, т.к. скоро Анна Николаевна будет отмечать свой 80-летний юбилей. Когда надевали украшение, у старой женщины на глазах выступили слезы, не столько от дорогого подарка, а от того, насколько собравшиеся в зале люди бережно хранят и чтут память об ее сыне...

В первый день школьники соревновались по двум, женщины по двум, мужчины по трем возрастным группам. Главный судья турнира, большой энтузиаст настольного тенниса Валерий Егоров поочередно вызывал к 5 столам участников турнира, которые с азартом выясняли отношения между собой. В результате упорных встреч были выявлены победители и призеры по возрастным группам, имена которых указаны чуть ниже. Во второй день состоялось абсолютное первенство. Среди женщин абсолютной победительницей стала Евдокия Староватова из Намцев. Мужчин разделили на две группы: до 55 лет и старше. В первой группе украшением турнира стал поединок двукратного абсолютного чемпиона ДВФО, мастера спорта России Румянцева Василия и кандидата в мастера спорта Сидорова Родиона. Выиграв у своего соперника со счетом 3:0, Василий стал абсолютным победителем турнира и завоевал

главный приз, выставленный родственниками Виктора Николаевича. Во второй группе старше 55 лет пальму первенства завоевал известный в республике теннисист, кандидат в мастера спорта Аркадий Иванов из с. Хатассы, которому в качестве приза достался настоящий сварочный аппарат (!). Вот так завершился двухдневный турнир, посвященный памяти энтузиаста спорта, уроженца села II Хомустах Намского улуса Виктора Новгородова. Победители и призеры турнира были награждены грамотами, памятными медалями и ценными призами. Особенностью этого турнира является то, что организаторы всегда очень ответственно и что немаловажно бескорыстно (!) подходят к вопросу награждения отличившихся спортсменов. Поэтому традиционно из года в год победители турнира получают из рук организаторов очень добротные памятные призы. На закрытии турнира ветеран спорта из Борогонцев Иван Румянцев от имени всех спортсменов выразил слова благодарности организаторам за прекрасно организованный турнир и озвучил пожелание всех участников о дальнейшем проведении традиционного турнира памяти Виктора Новгородова. Естественно, каждый год организаторы встречают массу проблем, связанных с финансированием крупного турнира республиканского масштаба. Это вам не города Вилюйск, Покровск или село Чурапча с их многотысячным населением и наличием серьезных предприятий-спонсоров, а маленькое село с населением всего-то около 800 человек.

На закрытии турнира от имени исполнительного директора ФНТ РС(Я) было озвучено пожелание сохранить статус и периодичность проведения данного турнира. Кроме того, он выразил надежду, чтобы турнир памяти Виктора Новгородова по настольному тен-

нису стал брендом не только II Хомустахского наслега, но и всего Намского улуса. Ни в одном населенном пункте улуса, даже в улусном центре, по настольному теннису не проводятся подобные соревнования. Поэтому общественности и администрации села II Хомустах необходимо объединить свои усилия с администрацией муниципального района, ее спорткомитетом для того, чтобы сохранить и дальше развивать эту добрую традицию. **В.Т. ДАНИЛОВ, исполнительный директор ФНТ РС(Я)**

Технические результаты

Девушки 1999 г. рождения и моложе: I м. – Матвеева Елизавета (Намцы), II м. – Аргунова Ирина (II Хомустах), III м. – Егорова Дуня (II Хомустах). Юноши 1999 г. рождения и младше: I м. – Беляев Дьулус (Хамагатта), II м. – Яковлев Вася (Кептени), III м. – Петров Айтгал (Хатас). Юноши 1996–1998 г.р.: I м. – Петров Денис (Хатас), II м. – Копырин Аял (II Хомустах), III м. – Протопопов Коля (II Хомустах).

Мужчины до 40 лет: I м. – Сидоров Родион (Якутск), II м. – Сивцев Сергей (Бейдинге), III м. – Копырин Афанасий (Бейдинге). Мужчины до 41–55 лет: I м. – Гоголев Алексей (Амга), II м. – Николаев Иван (Намцы), III м. – Слепцов Егор (II Хомустах).

Мужчины св. 55 лет: I м. – Иванов Аркадий (Хатас), II м. – Данилов Василий (Якутск), III м. – Иванов Виктор (Намцы).

Абсолютное первенство, женщины: I м. – Староватова Евдокия (Намцы), II м. – Дмитриева Туяра (Наяхы), III м. – Сивцева Тамара (Наяхы).

Мужчины до 55 лет: I м. – Румянцев Василий (Усть-Алдан), II м. – Сидоров Родион (Якутск), III м. – Петров Денис (Хатас).

Мужчины св. 55 лет: I м. – Иванов Аркадий (Хатас), II м. – Данилов Василий (Якутск), III м. – Орлов Прокопий (Кобякон).

1941-1945 сс. Аҫа дойду Улуу сэриитин кыттыылаабын сыла

Модут нэһилиэтин олохтооҕо, тыыл, үлэ ветерана Охлопкова Мария Николаевна ахтытын суруйдум.

„Мин 1929 с. төрөөбүтүм. Былыр ийэм өлбүтүн кэннэ эбэбинээн алааспыттар хаалбыһыт. Аҫам олох Модука колхозка кириэн үлэтин саҕалаабыта. Аҫам сир мээрэйдир, ачаа маһы сүгэн барар этэ. Убайым сугулаанга суруксуттуур этэ. Алаастан хас да ыал көһөн кирибиттэрэ. Евстафьев Семен дьон уонна Бүттүк уола Уйбааннаах, Семен уола суотчут, онтон Төкөө Мэхээлэтэ дьон сибэбэт буолта. Колхозу Кутуков Федор дьон киһи салайар этэ. Соҕуруу сыыр үрдүгэр сугулаан турара, ол атыгар аҫар балаҕан баара, онно комсомоллар мустан мунньахтыыллара. Кинилэри Кутуков Николай салайара. Колхозка уопсай дьиз баар этэ салҕаһыннаах. Онно кыргыттар үтү астыыллара. Макарова Мотя, Кутукова Анна, Пахомова Елизавета наһаа кыраһыбай кыргыттар этилэрэ. Банныксыттар Уваровская Агафья, мин эдьийим, Ядрихинская Евдокия, Евстафьева Анна этилэр. Уопсай дьиз таһыгар ынах сизмэлиир дьиз баара. Онно Евстафьев Роман (атаҕа доҕолон) үлэлиир, оҕолору киллэрбэт этэ. Ити уопсай дьиз уонна сугулаан икки ардыгар ыраас үчүгэй баҕайы хонуу баара. Онно уолаттар, кыргыттар мустан ооньууллара. Онно Көҥкө уус уолаттара, Кылах Никифор уола атахтарыгар үчүгэйдэр диэрэ убайым. Сугулаанга киһи көрөр этибит. Ону Хасыйаан дьон киһи эрий-

эр этэ. Ким эрийбит босхо киһи көрөрө. Колхозка төһүү, үчүгэй үлэһит дьон бааллара. Ол курдук, Леонтьев Никифор, Евстафьев Сэмэн, Ядрихинский Иван, Колесов Кузьма. Дьяконов Николай биригэйдир, сорох дьон суол оҕоһууттар баран өлөн, сорохторо эрэ төһөннөн кэлбиттэрэ. Онно „Остоолбо“ колхоза холбоһон үлэһит элбээбитэ. Охлопковтар, Винокуровтар, Тихонов Никита, Тихонов Мэхээлэ улахан үлэһит дьон этилэр. Сүөһү-ас элбээн «Большевик» колхоз буолбута. Сэри буолбуттар эдэр өттө бары сэриигэ барбыттара. Ол да буоллар оҕо, дьахтар, оҕонньор, эмээхсин хаалан үлэ-хамнас бөҕө буолта. Икки хараһаны ысаран бары кыайыы туһугар үлэлээбиттэрэ. Өлүү-сүтүү, эрэй бөҕө,

миигин оскуолаттан уураппыттар. Үлэлээн аһаа дьон буолта. Онтон ыла хогон үлэһитэ буолбутум. Сороҕор түргэн туттуулааххын дьоннор ыраах алааска от тийэтэрэллэр этэ. Ол дьыл эдьийим өлөн, таһаһын танган от тийэрбэр куобах истээх сон, куобах бэргэһэ, түнэ этэрбэс кэ-тэн онон киһи буолбутум. Колхоз бөдөҥсүйөн соҕурууттан племеннэй сүөһүнү аҕалбыттара, 22 ынаҕы. Онно банныксыттар Уваровская Агафья, Охлопкова Татьяна буолан ыыллара. Кэлин бу сүөһүлэр элбээн элбэх үтү-яннар бастыг банныксыттар баар буолтара. Нам оройуонугар биллэр үлэһит дьон элбээбитэ. Саха АССР Верховнай Сэбиэтин депутата Кутукова Александра Архиповна, Евстафьева Мария

үүнэн ВДНХ-ҕа быыстапкаҕа баран кэлбитэ. Ол саҕана бурдук, от үчүгэйдик үүнүү бөҕө. Онон, Нам оройуонугар Модуттар аатырбыһыт. Үлэһит дьон бөҕө баара, кыргыттар да хаалсыбат этибит.

Субуотунньук бөҕө буолара, онно биһиги үлэлээхпит дьон аккаастаабат этибит. Наһаа үчүгэйдик салайар дьон бааллара. Евдокия Степановна дьон биэлсэр кыыс баара, Алексей Афанасьевич кулууп сэбиэдиссэйэ. Моонньооххо хорууну курдьэбинэн хаспыһыт. Мин 1979 сыллаахха диэри банныксыттар үлээбитим, онтон пенсияҕа тахсыбытым. 3 сыл куһаҕан закупка барар сүөһүнү көрбүһүт уонна уотан туттарбыһыт. Биһиги 5 оҕолохпут, бары араас үлэҕэ үлэли сылдыаллар. Кэргэним 1941-1945 с. улахан дьону кытта Моой үрэбинэн, Ааллаах Үүнүнэн айанга сылдьар этэ. Онно дьахталлар эмиэ бааллар этэ. Кутутова Даайыска, Сивцева Мотуруона, Тихонова Авдотья буолан эр дьону кытта

бараллара. Дьяконов Ыстапан, Ядрихинская Петр, Винокуров Петр о.д.а 3-4 атынан бараллара. Биһир сыл банныксыттар Намга быыстапкаҕа баран, мин, Дьэбдизий, Ыскай Маайа буолан бириэмийэ ылан кэлбиһит. Миэхэ дамская велосипед, Дьэбдизийдээх Маайыкаҕа сылабаар, Маайыка көбүөр суорҕан биэрбиттэрэ. Иккитэ хаста харчынан бириэмийэ эммиһипит. Миэхэ депутат Өлөксөөс ыыр боруода ынахтарын туттарбыттара эн эдэр киһи ыа дьон, бэйэтэ ыал-дьан балыһаҕа кирибитэ. Бостууктарбыт Макаров Тимофей, Сокольников Григорий, Шамаев Никита кэлин эмиэ бостууктабыта. Бары үчүгэй үлэһиттэр этэ. Ол саҕана эдэр уолаттар от тийээллэрэ. Сарсыарда 4-5 чааска туран бараллара. Таарыччы ферма балбааһын тийээллэрэ. Ядрихинская Никита, Гуляев Кирик үчүгэй үлэһит уолаттар этилэр. Сайынын косилканан от оҕустараллара. Төһүү үлэһиттэр этилэр. Онтон мин билигин оҕолорбор, сиэннэрбэр күүс-көмө буолан олорубун. Охлопков Степан Николаевич аҕата эрдэ өлөн бизэ оҕо тулаайах хааланар 5-с кылааһы ситэ бүтэрбэккэ оскуолаттан бүһүтэ. 1941 сыллаахха ыраах улахан дьону кытта баран бараннар саас кэлэр этилэрэ. Онтон кэлин биригэйдирдээбитэ. Үчүгэйдик үлэлээн үрдүк үүнүүнү ыланнар, 1955 сыллаахха Москваҕа быыстапкаҕа баран кэлбитэ. Онтон кэлин сылгы биригэйдирэ уонна 1979 с. субай сүөһүгэ биригэйдиринэн үлэлээбитэ. Кэлин сизмэ ыскылаатыгар завхозтаабыта“.

Д.И. ЯДРИХИНСКАЯ,
Модут нэһилиэтин ветераннарын сэбиэтин председателэ

ТЫЫЛГА ҮЛЭЛЭЭБИППИТ

аччыктааһын, тонгуу-хатыы, ону ол диэбэккэ үлэлииллэрэ. 1942 с. аны алаастар көһөн кирибиттэрэ. Онно биһиги колхозка Шапошников Петр дьон бэрэссэдээтэл этэ, сэбиэтинэн Макаров Григорий дьон эдэр киһи үлэлиир этэ. Син аһыыр-аһаабат икки ардынан аһаан сорохпут тыһынаах ордон хаалбыһыт. Мин таайдарым сэриигэ сураҕа суох сүһүттэрэ, биригэ төрөөбүт убайым эмиэ өлөн, 1943 с. биллэригэ кэлэн, биһигини ытаппыта. Аҫам кырдыан кыайан үлэлээбэт буолбута, кэлин дьаам сүүрдэн үлэлээбитэ. Оччолорго мин Хатырыкка үөрэнэрим. Балтылаах бырааппын көрө-көрө, убайым оҕолор хаалтара. Аҫам үс оҕону кыайан үөрэттэрбэппин дьон

о.д.а. 2 тыһ. кирбиини ситиспиһит. Мин икки сыл борооску көрөн баран устанан, олох бу оҕо хотонго, сүөһүгэ үчүгэй дьоннор Ядрихинская Дьэбдизийдээх, Маайыка буоланнар Марфа эмээхсин ынаһын биэртэрэ. Кинилэр миигин эдэр киһини барыга бары үөрэтэр этилэр. Бурдук байыһытыгар ыам быһыгар илдьэ сылдьаллара, сороҕор от муньарбыт. Барытыгар биригэ сылдьарбыт. Ити сылдьан 1951 с. ыал буолбутум, Охлопков Степан дьон уолга тахсыбытым. Кини хас эмэ сыл биригэйдирдээбит, быыбар аайы наарыһынай бэрдэ этэ. Кэлин сылгыһыттарга салайааччы, сүөһүгэ эмиэ үлэли сылдьыбыта. Хонуу биригэйдиринэн үлэли сылдьан бурдук үчүгэйдик

И.Д. Винокуров-Чаҕылҕан төрөөбүтэ 100 сылынан

И.Д. Винокуров – Чаҕылҕан саха литературатыгар чаҕылхай поэт, талааннаах тылбаастык быһыытынан кизниг киллэр. Кини поэзия суолугар 1930-с сс. саналарыгар биһиги үктэммитэ. Бастакы хоһоонун хомуурунньуктара «Чаҕылҕан уоттара» 1933 с., «Дабан» 1935 с. тахсыталаабыттара. И. Чаҕылҕан маннайгы айымньылары кини поэт быһыытынан талааннааһын, айар истиһилэ уус-уран өттүнэн толору сайдылааһын туһулаабыттара. Манна көстөрүнэн, И. Чаҕылҕан поэзиятыгар ордук агитационнай хабааннаах гражданскай лирика баһыйыт, ордук Ойуунускай, Эллэй, Маяковскай күүрүүлээх публицистическай айымньыларын сабыдыала сэрэйдилэр.

Сэри иннинээҕи сылларга тахсыталаабыт «Хоһоонор, поэмалар» (1937), «Ньургустай» (1938) дьон хомуурунньуктарыгар Чаҕылҕан тыл улахан маастара, дириг изиһилээх лирик-поэт быһыытынан сайдыбыта, үүммүтэ көстөр. Кини айылҕа кэрэтин, киһи санаатын, дууһатын арыйар хомоҕой тыллаах поэтическай айымньылар автордара буолара тутта харахха быраһыллар. Ону таһынан интимнэй лирикага ураты күүстээҕэ эмиэ саарбаҕа суох, поэт хоһоонноругар ыраас таптал изиһитин итэҕэтиилээхтик, кэрэтик туойар. И. Чаҕылҕан поэзията сайдарыгар икки үгэс буолбут силлэстээх: бастакынан, саха фольклора; иккиннинэн, нуучча классическай уонна советскай поэзията. Холобура, «Мобус уонна чыычаах», «Сылгы уонна ынах», «Тулдуктай», «Нэтэҕэ» дьон оҕолорго аналлаах остуоруйаларыгар, «Ньургустай Куо» поэматыгар норуот айымньытын форматын уонна ойуулуур-дьунуһуурунньуларын табыгастаахтык туһаммыта. Уопсайынан, И. Чаҕылҕан саха поэзиятыгар оҕо аһаан-минээн, кини психологиятыгар сөп түбэһиннэрэн, ураты тыллаах-өстөөх хоһооннору суруйууну саҕалаабыт поэттартан биридэстэрэ буолар дьон этиэххэ наада. Ону – кини талаанын бириг чаҕылхай өрүтүн быһыытынан бэлиэтиэххэ сөп. Маны таһынан, кини элбэх нуучча оҕо суруйааччыларын (А. Барто, С. Маршак, К. Чуковский у.д.а.) сахалыы сангардан тылбаастыгыра сыраласпыт дьон аһааныгар кирирсэр.

Уопсайынан, саха поэзиятыгар 1930-с сыллардаахтан нуучча, омок суруйааччыларын айымньыларын тылбаастааһынга болҕомто ордук күүһүрбүтэ. Бу көстүү поэттар айар үлэлэ-

ымныта цикл (атыннык эттэххэ, хоһоон бөлөҕө буоларын кини бириг кэлим композицията уонна хоһооннор ситимниир чаастара туһулууллар дьон түмүккэ кэлэбин. Бу цикл хоһооннорун идеяно-тематическай уонна уобарас уратытынан бириг бөлөххө киллэрэбит. Сэри туһунан маннай хабааннаах хоһоон бөлөҕө ол кэминээҕи саха поэзиятыгар Петр Тобуруокапка («Таабырыннар», 1943) уонна Чаҕылҕанга бу москватааҕы айанын циклэ эрэ баарын билэбит. И. Чаҕылҕан ис хоһоонунан түмүлүүбүт хас да айымньытын поэтическай цикл быһыытынан болҕомтоҕо ылыахха сөп. Холобура, «Эбэнкилийи тойуктар» дьон хоһоонун бөлөҕөр поэт оччотооһу саха поэзиятыгар сонун хотугулуу матыһыттары туттан советскай олох уларыһыларын арыйар. Манна И. Чаҕылҕан нуучча поэтын С. Есенин

ятыгар ода, романс, соната, элегия курдук сонун жанрдары аан бастакынан туттубутун ыйбыта. Көстөрүн курдук, ыйылыбыт ыстатыйалар И. Чаҕылҕан айар үлэтигитэн бириг хайа эмит өрүтүн ырытан көрдөрөллөр, эбэтэр ырытанай характердаахтар. Биһиги билэрбитинэн, И. Чаҕылҕан кизнэ эйгэҕэ биллибэтэх, бэчээккэ тахсыбатах үгэс лирическай айымньылардаах, «Ньургустай Куо» поэмата толору вариана архыпка сөргүтүллүбэккэ сытар. Бу айымньылары наукаҕа ситэри сырдаттыла иликтэринэн уонна, уопсайынан, айар үлэтин барытын хабаан, анаан-минээн диригэнтэн үөрэтиги суоһунан сибээстээн, анал чинчийиини эрийэр, билигин кэмгэ олус тобоостох проблема буолар дьон этиэххэ наада. Биһиги билигин «Художественный перевод в поэзии И.Д. Винокурова-Чаҕылҕана:

гражданскай публицистическай лирикага сайдарыгар төһүү буолбуттара. Саха поэзиятыгар бастаан утаа үксүн ырыалыгы матыһыт туттуллар буоллаһына, поэттар тылбаас нөҕүөр ораторскай интонация уратытын билбиттэрэ, айар үлэлэригэр кизнигит туттар буолбуттара. Ол курдук, И. Чаҕылҕан Н. Некрасов айымньыларын тылбаастаан уус-уран поэтическай тылга суругу кэпсэтиги тылын таба дьүөрөлээн туттарга үөрэммитэ. Онтон В. Маяковскайтан хоһоон форматыгар санҕаны киллэрэргэ, чуолаан, «кирилизстээн» түһэр строкаларынан суруйгара уһуйуллубута.

Уопсайынан, И. Чаҕылҕан хаалларбыт уус-уран нэһилиэстибэтэ барҕа баай, дириг ис хоһоонноох. Поэт саха литературатын, культураны, искусствотун сайдытыгар оҕорбут үтүө өнөтүн өссө да кэлэр көлүөнэ ааһыа-билиэ, талаанын маастарыстыбатын учуонайдар үөрэтиэхтэрэ, биригэтиэхтэрэ. Биһиги үлэбит эмиэ олоҕо быыстарыгар бириг бастакы монографическай хабааннаах үлэ буолан саха литературатын наукатыгар бэйэтин тус кылаатын киллэрэ дьон эрэнэбит. Ону таһынан, атын национальнай литературалары кытта тэҥнээн научнай хайысхалаах ырытыгыга, үөрэтиги төһүү, олак буолуо дьон сабаҕалыыбыт.

И. Чаҕылҕан үтүө аатын ааттатаары уонна кини айар үлэтин атын национальнай омок ааһааччытыгар билиһиннэрэр сыалтан биһиги үлэбит сүүрүн балаһыаньыларын хас даҕаны научнай конференцияларга сырдатан турабыт. Ол курдук, Казахстанга, Великай Новгородка, Башкортостанга, Дьокуускайга буолбут Международнай, Всероссийскай уонна региональнай хабааннаах научнай конференцияларга кыттыгыны ылбыһыт.

В.Д. ПОСЕЛЬСКАЯ,
Хоту дойду аҕыйах аһааннаах норуоттарын проблемаларын үөрэтэр гуманитарнай-чинчийэр институт литературнай отделениетин научнай сотруднига, филологическай наука кандидата

ТАЛБА ТАЛААН

гар ис хоһоон, форма өттүнэн сөп түбэһиннэрэ сатыгырын таһынан, сахалыы фольклор уратыларын киллэртээн биэрэрэ эмиэ интэриһинэй.

«Персидские мотивы» дьон айымньытыгар арыллыбыт матыһыттары бэйэтин айар истиһилигэр дьүөрөлээн ураты айымньыны айан таһаарбыта. Онтон «Рабочай городок» дьон циклигэр, үөскээбит үйэтин сизэринэн, көҥүлү, эйэни уонна сана олоһу уруйдур-айхаллыыр, иилир-саҕалыыр сүүрүн идэийэни чаҕылхайдык тиэрдэр. Бу этиллибит айымньылары И. Чаҕылҕан сана жанровай форманы көрдүүрүгэр поэтическай холонуу эрэ курдук көрөр сыһаа буолуо. Уопсайынан, хоһооннору циклга түмүү автор поэт быһыытынан сиппитин-хоппутун туһулуур дьон санааны тиэрдэри холобуур аҕаллыбыт.

И. Чаҕылҕан уус-уран тыл, поэзия үрдүк маастарын быһыытынан элбэх саха критикэтин, литературоведтарын биригэбиллэрин ылбыта. Ону Н.З. Копырин, Д.Е. Васильева, М.Н. Дьячкова у.д.а. кини айымньылаах үлэтин ырытыгыга олак буолбут ыстатыйалара, этиилэр мунааҕа суох биригэртэллэр. Маны таһынан, Г.М. Васильев хоһоон туттулуугар, ордук дорвоон дьүөрөлэһиигитэр И. Чаҕылҕан суолталаах кылаатын арыыбыта, Н.Н. Тобуруока кини саха поэзи-

особенности освоения традиций русской и мировой литературы» дьон ааттаах чуолаан И. Чаҕылҕан уус-уран тылбаастарын ырытар научнай үлэни ыта сылдьабыт. Бу үлэни И. Чаҕылҕан баай нэһилиэстибэтин дьонуннаахтык сырдаттыга бириг маннайгы хардыы быһыытынан сыаналыахха сөп. Бу иннинэ И. Чаҕылҕан тылбаас уһулуччулаах маастара буоларын туһунан араас кэмгэ бэйэлэрин үлэлэригэр Г. Тарскай, Г.П. Башарин, Н.Н. Тобуруока бэлиэтээбиттэрэ. Ол эрэри бу үлэлэр обзорнай соһус хабааннаахтар, сүүрүннээн диригэнтэн ырытыгы суох. Биһиги үлэбитигэр И. Чаҕылҕан тылбаастарын аныгы кириитикэ хараһынан көрөн сыаналааһыны, тылбаастыыр истилин уратытын быһааргара холонууну таһынан, чуолаан кини тылбаастара саха поэзията сайдытыгар тох ороулаахтарын, суолталаахтарын быһааргара сорунабыт. Ол курдук, билигин биллэринэн, кини нуучча классиктарын (А. Пушкин, М.Ю. Лермонтов) айымньыларын тылбаастааһын нөҕүөр сана уобарастааһын, матыһыт, инверсия, рифма арааһын киллэрбитэ. Бу айымньылар кини

Олохпур ирдэбинэн, киһи сиэринэн олороору харчы туһугар күннэтэ өрө мөхсөбүт. “Үлэлибин даһаны байан барытым көстүбэт” диэн үгэс дьон ытанар курдук. Үбү-харчыны сөптөөхтүк туһаннаха, баһа санаабыт хоту байылыаттык олоруохха сөп. Маныаха “Аартык Экспресс Кредит” үгүс дьонго күүс-көмө буолар.

Эһигинниин тобус сыл бииргэ “Аартык Экспресс Кредит” микрофинансовый тэрилтэ биһиги республикабытыгар 2005 сыл сэттинни 18 күнүттэн тэриллэн үлэлиир. Тэрилтэ сүрүн сыала-сорууга: дьон-сэргэ олово туруктаах буолуутун ситиһии, харчыны иэс биэри уонна нэһилиэнньэттэн бырыһыанга иэс ылыы буолар. Сүрүн сыалын таһынан, тэрилтэ клиенттэригэр араас хабааннаах тэрээһиннэри, акциялары тиһигин быспакка ытар. Холобур, үөрэх дьылын саҕаланьыта “Простая арифметика” диэн акция биллэрэн, хас биірдии харчы уурдарбыт киһиэхэ үбүн-харчытын ааһына, суоттана сылдьарыгар анаан калькулятор бэлэх уунна.

Тохсус сылын “ууну-уоту ааһан”, билигин атаһар чинник турбут тэрилтэ күннэтэ үүнэрсайдар диэн киһи итэҕэйэр. Маныаха клиент күннэтэ элбиірэр, тэрилтэ улуустарга бэйэтин салааларын эрэллээхтик арыһара буолар. Билингитэ тэрилтэ Амма, Горнай, Мөнгө-Ханалас, Уус-Алдан, Нам, Ньурба, Ханалас, Өлүөхүмэ улуустарыгар үлэлиир. Уонна быйыл балаһан ыйыттан Бүлүү куоратыгар саҥа филиал үлэтин саҕалаата. Бу дьыл бүтэһигэр диэри Чурапчы, Сунтаар улуустарыгар саҥа салаалары арыһар быланнаахтар.

“Харчыгытын эргитэн, үлүннэрэн биэрэбит” диэн дохсунук угуһар этилээх тэрилтэлэр үгүстэр. Оттон тохсус сылын дьон, нуруот эрэлин ылан үлэлиир “Аартык Экспресс Кредиткэ” тобо итэҕэйиэххэ нааданый? Бастатан туран, тэрилтэ сокуон хараһынан үлэлиир. Центробанк уонна ФСФР (федеральная служба по федеральным рынкам) диэн тэрилтэ күүстээх хонтуруолугар сылдьар. Кинилэр тэрилтэ үлэтин-хамнаһын, харчыны тоох сыалга туттарын, хайдах туһанарын бэрэбиэркэлииллэр. Ханнык баһарар киһи бу тэрилтэ интернет саайтыгар киірдеһинэ, федеральной реестрдиригэр киірэн итиннэ итэҕэйиэн сөп. “Аартык Экспресс Кредит” хас кыбартал аайы үлэтин отчуоттуур. Иккиһинэн, тэрилтэ тобус сыл тухары өнөтүнэн куруук туһанар клиенттэр баалара буолар. Тэрилтэ хара тэриллээбиттэн гражданныр кредиттэй-потребительскай кооперативтарын быһытынан үлэли олорут эбит буоллаһына, билигин ыһа ыраатан, саҥа кэм ирдэбилинен микрофинансовый тэрилтэҕэ кубулуйбут. Ол аата тэрилтэ дьон-сэргэ итэҕэлин ылан, силигили ситэн, атаһар чинник турбутун, бигэ туруктааһын тоһулуур.

Барыстаах акциянан баайын хаһат!

Быйдааһы хамнаскытан кыраллаан да буоллар, урунан истэххинэ эрэ дохуоттанар кыахтанаһын. Холобур, хамнаскын ылан баран, биір күнүнэн туттан бүтэрэн иһэр буоллаһына, бу дохуот диэн ааттаммат. Дохуот диэн өлөрбүт харчыгыттан ороскуоккун көбүрөспитин кэннэ хаалар харчы буолар. Онтон ол мунһубуккун дьибэ “сыттык анныгар” сыгыбарбакка, туһаннаах тэрилтэлэргэ уурдаран үпкүн үлүннэрэр кыах

Биірдиілээн дьон дохуоттарыттан 13% кээмэйдээх нолуок тутулар.

Клиенттэр санаалара: Владимир Николаев, урбаанныт:

– Мин, саҥа саҕалаан эрэр урбаанныт, “Аартык Экспресс Кредит” микрофинансовый тэрилтэҕэ харчы уурдарбытым. 1,5 мөлүйөһүндө дэбигэс булан уурар кыаһым суох буолан, тийбэт суумабын баантан иэс ылан эбэн биэрбитим. Бу уурбут харчыгыттан ый аһсын бэйэбэр хамнас быһытынан ылабын уонна ылыт бырыһыаммыттан үлэлэтэр дьоммор хамнас курдук төлүүбүн. Онон, бырыһыана үрдүк буолан бу тэрилтэ абырыр. Аны билигин, урбаан-

ысхата өссө ордук тупса, элбии турарыгар баһарабын.

Егор Еремеев, куорат олохтооһо:

– Мин бу тэрилтэни кытары үлэлээбитим 5-6 сыл буолла быһыылаах. Бэркэ биһирир тэрилтэм. Бастаан ыскал буолбутугар иэс ылан туһаммытым. Онтон аны уурдарыга киірсибитим. Дьэ, уурдары диэн бэртээхэй эбит! Уурдарыт харчыгыттан ый аайы үчүгэй бырыһыаны хамнас курдук ыла олорубун. Маны таһынан, хамнаспын мунһуан, улаатын-наран эбии бырыһыанга уган иһэбин. Маннык өнөһөн туһанар олус барыстааһын бэйэбин билэбин, атын да дьонго

ХАРЧЫНЫ ХАЙДАХ ҮЛЭЛЭТИЭХХЭ?

баар. Маныаха сөптөөх, барыстаах усулуобуйаны мэкитиэлиир тэрилтэни булан эрэ ылыахха наада.

Үөһэ этэн аһарыһыт курдук, “Аартык Экспресс Кредит” күһүн аһылыбыт. Онон сиэттэрэн быйыл күһүн клиенттэргэ эмиэ уурдарыга саҥа, үрдүк бырыһыаннаах акцияны биллэрэр. Бу туһунан сийили тэрилтэ сүрүннүүр специалиһа Д. Андреева билиһиннэрэр:

– Быйыл “МФО Аартык Экспресс Кредит” ООО төрүттэммитэ тохсус сылынан сибээстээн, уурдары харчыга улахан барыстаах акция биллэрэр. Ол курдук, биірдиілээн дьон эбэтэр тэрилтэ, 49% диэри барыстаахха харчытын уурдаран үбүн биллэрдик үлүннэриэн сөп. Өскөтүн эһиги 1 500 000 солк. харчылаах буолуҥ. Ону тоух да сыала-сорууга суох халтайга туттан кэбиһиэххитин сөп. Оттон бу сууманы биһиги

дына, биһиги Эһиги расчётнай счеккутугар түһэрэбит. Онуоха Эһиги тус карточкабыт эбэтэр киһиискэбит уонна баангыт реквизиттэрин биэрэргит ирдэнэр. Биһиги Сбербанк уонна Алмазэргиэнбанк кытары үлэлэһэбит. Сокуон ирдири-нэн, бу акцияҕа биірдиілээн дьонго кырата 1,5 мөл. солк. сууматан саҕалаан буолуохтаах.

Маны таһынан, биһиги тэрилтэбит аччыгы урбааны эмиэ өйүүр сыаллаах барыстаах уурдарыны тэрийдэ. Ол курдук, юридическай сирэйдэргэ уонна биірдиілээн урбаанныгыттарга 100 тыһ. саҕалаан 49% диэри уурдары көрүнгө баар буолла. Ыһата, эһиги уурдары харчыгытын биһиги үлүннэрэн биэрэбит, ол эбэтэр эһиги – сынһанаһыт, биһиги – үлэлибит.

Өссө ордук өйдөнүмтүө буолун диэн аллара таблицананан биэрэбит:

ныттарга 100 тыһ. саҕалаан, барыстаах бырыһыаннаах уурдарыны арыһыттарын үөрэ иһитим.

Лидия Николаевна, пенсиялаах:

– Мин кэргэним суох буолуоттан даачабын кыайан көрөр-харайар кыаһым суох буолан, атыһылаан, ол харчытын бу тэрилтэҕэ уурбутум. Сүрдээх эйбэс, элэккэй эдэр оҕолор ый аайы харчыт төһө үүммүтүн билиһиннэрэ турбуттара. Билигин болдьоһум бүтэн, аны сиэммин куоракка дьиилииргэ диэн үрдүк бырыһыаннаахха уурдаран эрэбин. Уопсайынан, оҕолоох, сиэннээх киһиэхэ манна харчы уган, оҕолорбут инкилэрин туһугар хаһытаал ханата сытарга сүрдээх үчүгэй тэрилтэ эбит. “Аартык Экспресс Кредиттэргэ” ситиһиилэри баһарабын!

Алла Бурнашева, куорат

туһаналларыгар сүбэлиэм этэ. * * *

Киһи харчытын сатаан ааһа, суоттуу үөрэниэхтээх. Харчы ууруна үөрэниһинэ, киһиэхэ үп-харчы туһунан тутулууга суох өйдөбүл үөскүүр. Маныаха ситиһиилээхтик үлэли оло-рор “Аартык Экспресс Кредит” микрофинансовый тэрилтэ клиенттэрин туһугар ытар үлэтэ төһүү күүс буолар.

Сэнээрбиттэр, ыйытыылаахтар маннык аадырстарга сийили билсинг эбэтэр сийилигин эрийэн буор босхо сүбээ суруйтарың:

Дьокуускай к., Петровскай уул., 19. 101-с офис. Тел. 36-23-99, 25-16-88, 8(924)765-16-88

Покровскай к., Б. Ксенофонтов уул., 36/1, 3-с этээс, “Союз” эргин дьибэтэ. Тел. 8(41144)43-981

Бэрдигэстээх сэл., С. Данилов уул., 24Б, “Аист” аптека. Тел. 8(4 1131)42-729

Майа сэл., Манчаары уул., 4. 13-с офис. “Максим” эргин дьибэтэ. Тел. 8(41143) 41-782

Бороһон сэл., Ленин уул., 42. Тел. 8(41161)42-967

Нам сэл., Илья Винокуров уул., 2. Универмаг. Тел. 8(41162)43-086

Ньурба к., Пионерскай уул., 37. 10-с кэб. “Европа Здание”. Тел. 8(41134)22-281

Амма сэл., Партизанскай уул., 26, 29-с офис, 2-с этээс, “Олонхо” эргин киһинэ. Тел. 8(41142)41-766

Өлүөхүмэ к., Кыайы 50 сыла уул., 60. 2-с этээс. Тел. 8(41138)41-920

Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 21. “У Егора” эргин дьибэтэ, 3-с этээс. Тел. 8(41151)41-0-08

Бүлүү к., Ярославскай уул., 32, 2-с этээс, 2-с офис. Тел. 8(41132) 43-7-24

Интернеккэ аадырстара: www.aarttyk.com

(Төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттэнэр)

Тарифный план	% в годовых	Срок
Бронзовый	36%	12 месяцев
Серебряный	40%	18 месяцев
Золотой	48%	24 месяца
Платиновый	49%	18 месяцев

тэрилтэбитигэр 49%-наах балтараа сылга уурдардаххытына, биір ыйга 13% нолуогу сотон туран, 961 802 солк. ыраас барыстанаһыт. Ол эбэтэр, укупут балтараа мөлүйөһүнгүт 18 ыйынан – 2 мөл. 461 802 солк. буолар! Оттон ыйга 52 тыһ. 557 солк. бырыһыан ааһса туруоххутун сөп. Уурдары харчыгытыттан бырыһыанын ыйынан эбэтэр кыбарталынан устан иһиэххитин сөп, эбэтэр уурдары болдьоһо бүтүүр диэри мунһа туруоххун эмиэ сөп. Өскөтүн бырыһыангытын уста кэлэр кыаххыт суох буолла-

Холобур:

Биірдиілээн дьонтон харчы уурдарыга Россия гражданнын пааспара уонна ИНН ирдэнэр. Оттон юридическай сирэйдэртэн уонна урбаанныгыттартан тэрилтэ Устааба, салайааччы буолбутун эбэтэр аһаммытын туһунан уопсай мунһах боротокуола, бэрэстэбиһитэл дэбизинэһэ (пааспара), ЕГРЮЛ (ЕГРИП) выписката (биір ый иһигэр), ОГРН, ИНН сибидиэтэлиститэ наада буолар. Бу этии болдьоһо: 2014 сыл балаһан ыйын 23 күнүттэн алтынны 17 күнүгэр диэри.

олохтооһо:

– Тэрилтэ өнөтүнэн мэлдьи туһанабын. Бэйэбиттэн ордор харчыны киһилэргэ үрдүк бырыһыанга уурдарарбын. Бырыһыан ставкага үрдүк буолан, иккис хамнас курдук ый аайы ыла олорубун. Онон олохпор улаханнык тоухтан да аккаастаммашпын, баһа санаабын толоро сатыыбын. Быйыл дьэ кэргэмминэн муораһа баран кэллибит. Уопсайынан бу тэрилтэ үлэтииттэн биір бэйэм сүрдээбин астынабын. Инникитин үлэлэригэр үрдүк ситиһиилэри, ыһа олорут үлэлэрин хай-

Понедельник, 6 октября

05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 04.00 Контрольная закупка 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.15 Сегодня вечером 16+
14.25, 15.20 Время покажет 16+
16.05 Мужское / Женское 16+
17.00, 02.20 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние Новости 12+
18.45 Давай поженмся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 12+
21.30 Т/с "Дом с лилиями" 16+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.00 Познер 16+
01.00 Ночные новости 12+
01.10 Т/с "Рэй Donovan" 16+
03.10 В наше время 12+

Вторник, 7 октября
05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 04.05 Контрольная закупка 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.15, 21.30 Т/с "Дом с лилиями" 16+
14.25, 15.15 Время покажет 16+
16.10 Мужское / Женское 16+
17.00, 02.20 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние Новости 12+
18.45 Давай поженмся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+

РОССИЯ 2

Понедельник, 6 октября

13.00 Панорама дня. Live 12+
14.30, 06.05 Х/ф "Котовский" 16+
16.10, 05.00 Эволюция 16+
17.45, 20.15, 03.45 Большой спорт. Формула Сочи 12+
17.55 Хоккей. КХЛ. "Амур" (Хабаровск) - ЦСКА. Прямая трансляция 12+
20.35 Х/ф "Кандагар" 16+
22.35 Самые быстрые люди в России 12+
23.10, 07.55 24 кадра 16+
23.40 Х/ф "Схватка" 16+
04.05 Битва над океаном 12+
08.25 Хоккей. КХЛ. "Югра" (Ханты-Мансийск) - "Салават Юлаев" (Уфа) 12+
10.35 Х/ф "Сармат" 16+

Вторник, 7 октября

13.00 Панорама дня. Live 12+
14.30, 06.05 Х/ф "Котовский" 16+
16.10, 05.00 Эволюция 16+
17.45, 22.35, 03.45 Большой спорт. Формула Сочи 12+
18.05 Х/ф "Охотники за караванами" 16+
21.35, 08.45 Я - полицейский! 12+
23.00 Спортивная гимнастика. Чемпионат мира. 12+
00.00 Полигон 12+
00.30 Гений русского дзюдо. Спорт и разведка 12+
01.25 Хоккей. КХЛ. "Динамо" (Москва) - "Локомотив" (Ярославль). Прямая трансляция 12+
04.05 Война за океан. Подводники 12+
07.45 Смешанные единоборства. BELLATOR 16+
09.40 Моя рыбалка 12+
10.10 Диалог 12+
10.35 Х/ф "Сармат" 16+

Среда, 8 октября

13.00 Панорама дня. Live 12+
14.30, 05.45 Х/ф "Котовский" 16+
16.10 Эволюция 16+
17.45, 23.00, 03.30 Большой спорт. Формула Сочи 12+
18.05 Х/ф "Схватка" 16+
22.00 Спортивная гимнастика. Чемпионат мира. Многоборье. Женщины. Прямая трансляция из Китая 12+
23.20 Х/ф "Подстава" 16+
03.55 Волейбол. Чемпионат мира. Женщины. Прямая трансляция из Италии 12+
07.30 Смешанные единоборства. BELLATOR 16+
08.30 Полигон 12+

21.00 Время 12+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 12+
00.15 Структура момента 16+
01.25 Т/с "Рэй Donovan" 16+
03.10 В наше время 12+

Среда, 8 октября

05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 04.10 Контрольная закупка 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.15, 21.35 Т/с "Дом с лилиями" 16+
14.25, 15.15 Время покажет 16+
16.10 Мужское / Женское 16+
17.00, 02.25 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние Новости 12+
18.45 Давай поженмся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 12+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.05 Ночные новости 12+
00.20 Политика 16+
01.20 Т/с "Рэй Donovan" 16+
03.15 В наше время 12+

Четверг, 9 октября

05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 04.00 Контрольная закупка 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.15, 21.30 Т/с "Дом с лилиями" 16+
14.25, 15.15 Время покажет 16+
16.10 Мужское / Женское 16+
17.00, 02.15 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние Новости 12+
18.45 Давай поженмся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+

08.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. ЦСКА (Россия) - "Байзонс" (Финляндия) 12+
10.40 Х/ф "Сармат" 16+

Четверг, 9 октября

13.00 Панорама дня. Live 12+
14.30, 07.25 Х/ф "Котовский" 16+
16.10 Эволюция 16+
17.45, 22.30 Большой спорт. Формула Сочи 12+
18.05 Х/ф "Подстава" 16+
22.00, 10.00 Полигон 12+
22.55 Хоккей. КХЛ. "Металлург" (Магнитогорск) - "Адмирал" (Владивосток). Прямая трансляция 12+
01.15 Генерал Скобелев 12+
02.10 Х/ф "Господа офицеры" 16+
04.20, 06.40 Большой футбол 12+
04.40 Футбол. Чемпионат Европы - 2016 г. Отборочный турнир. Прямая трансляция 12+
09.05 Смешанные единоборства. BELLATOR 16+
10.30 Рейтинг Баженова 16+
11.00 Х/ф "Курьерский особый важности" 16+

Пятница, 10 октября

13.00 Панорама дня. Live 12+
15.55, 19.55 ФОРМУЛА-1. Гран-при России. Свободная практика. Прямая трансляция из Сочи 12+
17.35 Большой футбол 12+
17.55 24 кадра 16+
19.30, 21.35, 23.30, 03.30 Большой спорт. Формула Сочи 12+
21.40 30 попыток привезти к нам ФОРМУЛУ-1 12+
22.10 Самые быстрые люди в России 12+
22.40 Спортивная гимнастика. Чемпионат мира. Личное первенство. Многоборье. Женщины. Прямая трансляция из Китая 12+
23.50 Х/ф "Приказано уничтожить! Операция "Китайская шхатка" 16+
03.55 Волейбол. Чемпионат мира. Женщины. Прямая трансляция из Китая 12+
06.15 Смертельные опыты 12+
06.45 Хоккей. КХЛ. СКА (Санкт-Петербург) - "Йокерит" (Хельсинки) 12+
09.00 Смешанные единоборства. BELLATOR. Александр Сарнавский (Россия) против Джона Гандерсона (США). 16+

Суббота, 11 октября

13.00 Панорама дня. Live 12+
13.50 Диалог 12+

19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 12+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.05 Ночные новости 12+
00.20 На ночь глядя 16+
01.10 Т/с "Рэй Donovan" 16+
03.05 В наше время 12+

Пятница, 10 октября

05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
09.10, 05.05 Контрольная закупка 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Женский журнал 12+
12.15 Т/с "Дом с лилиями" 16+
14.25, 15.15 Время покажет 16+
16.10 Мужское / Женское 16+
17.00 Жди меня 16+
18.00 Вечерние Новости 12+
18.45 Человек и закон 16+
19.50 Поле чудес 16+
21.00 Время 12+
21.30 Голос 12+
23.40 Вечерний Ургант 16+
00.30 Х/ф "Кастинг" 12+
02.10 Х/ф "Уходя в отпуск" 16+
04.10 В наше время 12+

Суббота, 11 октября

06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости 12+
06.10 Х/ф "Вербовщик" 16+
08.00 Игрый, гармонь любимая! 12+
08.50 М/с "Смешарики. Новые приключения" 6+
09.00 Умницы и умники 12+
09.45 Слово пастыря 12+
10.15 Смак 12+
10.55 Савелий Крамаров. Джентльмен удачи 12+
12.15 Идеальный ремонт 12+
13.10, 04.10 В наше время 12+
14.25, 15.15 Голос 12+
16.55 Кто хочет стать миллионером? 12+
18.00 Вечерние Новости 12+

14.25 В мире животных 12+
14.55, 16.40 Спортивная гимнастика. Чемпионат мира. 12+
16.25, 18.20, 20.10, 22.05, 01.30 Большой спорт. Формула Сочи 12+
19.10 24 кадра 16+
19.40 Трон 12+
20.50 ФОРМУЛА-1. Гран-при России. Квалификация. Прямая трансляция из Сочи 12+
22.25 Я - полицейский! 12+
23.30 Х/ф "Господа офицеры" 16+
01.55 Футбол. Чемпионат Европы - 2016 г. Отборочный турнир. Прямая трансляция 12+
03.55 Волейбол. Чемпионат мира. Женщины. 1/2 финала. Прямая трансляция из Италии 12+
05.45 Кикбоксинг. Сергей Харитонов (Россия) против Андерсона Сильвы (Бразилия) 16+
08.40 За гранью 12+
09.05 Непростые вещи 12+
09.35 Человек мира 12+
10.05 За кадром 12+
11.10 Профессиональный бокс. Денис Лебедев (Россия) против Павла Колодзая (Польша). 16+

Воскресенье, 12 октября

13.00 Панорама дня. Live 12+
13.55 Моя рыбалка 12+
14.25 Язь против еды 12+
14.55, 16.30 Спортивная гимнастика. Чемпионат мира. Личное первенство. Финалы в отдельных видах. 12+
16.15, 23.15 Большой спорт. Формула Сочи 12+
18.30, 19.00 Полигон 12+
19.30 Наука на колесах 12+
20.00 Формула Сочи 12+
20.40 ФОРМУЛА-1. Гран-при России. Прямая трансляция из Сочи 12+
23.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. "Локомотив-Кубань" (Краснодар) - ЦСКА. Прямая трансляция 12+
01.45, 05.45 Большой футбол 12+
01.55 Футбол. Чемпионат Европы - 2016 г. Отборочный турнир. Прямая трансляция 12+
03.55 Волейбол. Чемпионат мира. Женщины. Финал. Прямая трансляция из Италии 12+
06.30 Смешанные единоборства. BELLATOR. Александр Сарнавский (Россия) против Джона Гандерсона (США). 16+
08.20 Как она есть 12+
09.15 Человек мира 12+
09.45 Максимальное приближение 12+
10.10 Без тормозов 12+

18.15 Ледниковый период 12+
21.00 Время 12+
21.30 Сегодня вечером 16+
23.15 Х/ф "Афера по-американски" 16+
01.40 Х/ф "Любовь повзрослела" 16+
05.00 Контрольная закупка 12+

Воскресенье, 12 октября

05.40, 06.10 Х/ф "Чучело" 12+
06.00, 10.00, 12.00 Новости 12+
08.10 Служу Отчизне! 12+
08.45 М/с "Смешарики. ПИН-код" 6+
08.55 Здоровье 16+
10.15 Непутевые заметки 12+
10.35 Пока все дома 12+
11.25 Фазенда 12+
12.15 История российской кухни 12+
12.50 Народная медицина 12+
13.40 Концерт "Авторadio - 20 лет" 12+
15.30 Черно-белое 16+
16.30 Большие гонки 12+
18.00 Вечерние Новости 12+
18.15 Своими глазами 16+
18.45 Театр Эстрады 16+
21.00 Воскресное Время 12+
22.30 Толстой. Воскресенье 16+
23.35 Х/ф "Железная леди" 12+
01.35 Х/ф "То, что ты делаешь" 12+
03.25 В наше время 12+
04.20 Контрольная закупка 12+

6 ОКТЯБРЯ, ПОНЕДЕЛЬНИК

06:00 «Хайдах олоорбут, тыа дыоно?» 6+
07:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
07:05 «Сага күн-Новый день» 6+
07:30 «Якутия» информационная программа 12+
07:35 «Сага күн-Новый день» 6+
08:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
08:05 «Сага күн-Новый день» 6+
08:30 «Якутия» информационная программа 12+
08:35 «Сага күн-Новый день» 6+
09:00 «Хайдах олоорбут, тыа дыоно?» 6+
09:15 «Санаалар» 12+
10:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
10:10 «Бытк дьоммут ылыктаах тыллара» 6+
10:45 Зарисовка 0+
11:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
11:10 «Сэргээн көр» 6+
11:30 «Хайдах олоорбут, тыа дыоно?» («Кадр» ТВ) 6+
12:00 «В кадре-республика» («Хангалас» ТВ) 6+
12:30 «Үчүгэйизн бу сиргэ!» 6+
13:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
14:00 «Эфиргэ-саха радиота» аһаҕас эфир 6+
15:00 «Жизнь прекрасна!» 6+
16:00 «Дойдум дыоно» («Нурба» ТВ) 6+
17:30 «Культура сылыгар» («Хотун Булуу» ТВ) 6+
17:15 «Аал-луук мас»: Уус кыһата 6+
17:30 «Кыйыы үбүлүйүн көрсө» 6+
18:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
18:15 «Үтүе киэһэнэн!» аһаҕас эфир 6+
19:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
19:15 «В кадре-республика» («Черский» ТВ) 6+
19:45 «Эргимтэ» 12+
20:00 «Буква закона» прямой эфир 12+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Биһикчээн» 0+
21:15 «Аал-луук мас» 6+
22:00 «Үчүгэйизн бу сиргэ!» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
23:30 «Үтүе киэһэнэн!» 6+

7 ОКТЯБРЯ, ВТОРНИК

06:00 «Хайдах олоорбут, тыа дыоно?» 6+
07:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
07:05 «Сага күн-Новый день» 6+
07:30 «Якутия» информационная программа 12+
07:35 «Сага күн-Новый день» 6+
08:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
08:05 «Сага күн-Новый день» 6+
08:30 «Якутия» информационная программа 12+
08:35 «Сага күн-Новый день» 6+
09:00 «Вспоминают ветераны ТВ» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
10:10 «Хотугу сулус» телевизионный күрэх 6+
11:00 «Саха сирэ» информационная биэри 12+
11:10 «Сэргээн көр» 6+
11:30 «В кадре-республика» («Дукээбил» ТВ) 6+
12:00 «Байань» 6+
12:30 «Жизнь прекрасна!» 6+
13:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
14:00 «Эфиргэ-саха ра-

РОССИЯ 1

Понедельник, 6 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Салам, учитель! 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Дежурный по стране 16+

Вторник, 7 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Небесный щит 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Потерянный рай 12+

Среда, 8 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Территория страха 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Дежурный по стране 16+

Четверг, 9 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Территория страха 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Дежурный по стране 16+

Пятница, 10 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Территория страха 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Дежурный по стране 16+

малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Близнецы. Чудо в квадрате 12+

Среда, 8 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Сергей Радонезский. Земное и небесное 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Дежурный по стране 16+

Вторник, 7 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Небесный щит 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Потерянный рай 12+

Четверг, 9 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Территория страха 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Дежурный по стране 16+

Пятница, 10 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Территория страха 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Вечер с Владимиром Соловьёвым 12+
22.00 Т/с "Аромат шиповника" 12+
00.50 Дежурный по стране 16+

Среда, 8 октября

05.00 Утро России 12+
09.00 Территория страха 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 12+
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с "Сердце звезды" 12+
16.00 Т/с "Пока станица спит" 12+
18.15 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21

УЧУУТЭХ ТЫТТАР

М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатын администрацията, профкома, коллектива ветеран учууталларбытын, СР үөрэ-бириитин үтүөлээх үлэһитин **ИЛҔА ИВАНОВИЧ ПОРТНЯГИНЫ**, **ЛИДИЯ НИКОЛАЕВНА РОМАНОВАНЫ**, СР үөрэбириитин туйгунун **ЛЮДИЛА ЛАЗАРЕВНА ДЬЯКОНОВАНЫ**, технология учууталын **ВЕНЕРА НИКОЛАЕВНА ЛУКИНАНЫ**, үөрэх чааһыгар директоры солбууааччытын, саха тылын уонна литературатын учууталын, СР үөрэбириитин туйгунун **ЕКАТЕРИНА СПАРТАКОВНА ПЕТРОВАНЫ** үбүлүүйдээх сылыгынан уонна Учуутал күнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, күн сири кэрэтин, баҕа санаа үтүөгүн, тус олоххутугар, чугас дьоннугутугар ситиһии эңгэрдэтин дьин алгыспытын тиэрдэбит. Дьоллоох буолун, күндү дьоммут!

М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатын коллектива

Күндү таптыыр быраапытын уонна убайбытын, И.С. Гаврильев аатынан 1 №-дээх Нам орто оскуолатын физкультура учууталын, СР үөрэбириитин туйгунун, РФ уопсай үөрэхтээһинин Бочуоттаах үлэһитин **СОФРОНОВ АФАНАСИЙ МИХАЙЛОВИЧ** Учууталлар күннэринэн уонна 2014 сыл Россия «Үөрэхтээһин» национальной бырайыагынан чэрчитинэн, Саха сирэ 11 бастың учууталларын ахсааннарыгар кирээн, Россия Граның ылбыккынан долгуйан туран итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баар-суох киһибиһигэр баҕарабыт тус олоххор чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьин кэргэнгэр дьолу-соргуну, талан ылбыт идэвэр өссө таһаарылаах үлэни! Эн ситиһиилэргиттэн биһиги аймах олус үөрөбүт уонна киэн туттабыт.

Эбэрдэни кытта 1 Хомуустаахан Софроновтар дьин кэргэттэрэ

Күндүтүк саныыр күн күбэй ийэбитин, эйэбэс эбэбитин, Үөдэй нэһилигин олохтообун **ЖОЛДОШЕВА МАРИЯ НИКОЛАЕВНАНЫ** 60 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамның, уҕараабат болҕомтон иһин истинник махтанабыт. Үтүө майгыгынан, сырдыкка дьулуургуна биһиэхэ холобор буолабын. Ыллыктаах санаабынан, сылаас сыһыан-нынан, үтүө сүбэһинэн инникитин да барыбытын араҥаччылы-арчылы, инники олохтун түстүү сырыт! Бары ылласпатын, хомолто холбоспугун, дьол-соргу тосхойдун, үөрүүн-көтүүн үрдээтин, кырдыар дьини билбөккэ, тапталлаах чугас дьоннун кытта үөрэ-көтө сылдаргар, уһун дьоллоох олоҕу баҕарабыт! Таптыбыт, сыллыбыт.

Оҕолорун, сиэнэрин: Корякиннар, Максимовтар, Черноградскийдар, Неустроевтар, Бочкаревтар

Модут орто агрооскуолатын СР төрүт омуктарың культураның учуутала, Саха республикатын үөрэбириитин туйгуна **ТАТЬЯНА ВАСИЛЬЕВНА ПЕТРОВАҔА** кэрэ-бэлиэ үбүлүүйүнэн итии-истин эбэрдэбитин тиэрдэбит!

Баҕарабыт хабаараан тымныыга ымыттыбат, хаксаат тыалга хаарыгарбат кытаанах доруобуйаны, тус олоххор дьолу-соргуну. Чугас дьонун сылаас тапталын, ыччатын миннигэс мичээрин сүрэххэр-быгар сөңгөрдөн, санаан сандаардын, үйэң уһаатың!

Үлэбэр ситиһииң үөлээннээххин үөртүн, алгыстаах тылын аймаххын арчылаатын, дьонуннаах олоҕун ыччаккар салҕаннын. Саҕалаабытын үтүө түмүктээх, ылсыбытын үрдүк ситиһиилээх буоллун!

Улуус саха тылын уонна төрүт культура учууталларын холбоһута

УБАСТАБЫЛЛААХ ОДЬКХ ВЕТЕРАННАРА!

Эһигини барыгытын норуоттар икки ардыларынааҕы сааһырбыт дьон күнүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Бу үөрүүлээх күн ытыктыыр ветераннарбытын, бука бары кырдыабаатарбытын күүрээһинээх үлэбэ кыайыларгыт иһин, улахан кылааккыт иһин эбэрдэ, махтал тыллаарытын тиэрдэбит. Барыгытгар кытаанах доруобуйаны, этэнгэ буолууну, уһун үйэни баҕарабыт!

Баҕарабыт эһиэхэ дьоллоох-соргулаах олоҕу, оҕолоргут, сиэннэргит эһигини куруук үөрдэ-көтүтэ сырыттыннар!

Эбэрдэни кытта ОДЬКХ профкома

КҮНДҮ УЧУУТАЛЛАР, ҮӨРЭХ СИТИМИН ҮЛЭБИТТЭРЭ, ИИТЭЭЧЧИЛЭР УОННА ЫТЫКТАБЫЛЛААХ ВЕТЕРАННАР!

Биир сомоҕо түмсүүлээх, талан ылбыт идэбэ бэриниилээх, күндү биир идэлээхтэрибитин үөрэх ситимин бары үлэһитэрин уонна ытыктабыллаах ветеран учууталларбытын Учуутал күнүнэн Нам улуунун үөрэбин управлениетын уонна улуустааҕы профсоюз комитетын аатыттан итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эрэнэбит тускулу түстүү түбүктээх туттуугут, үйэлээҕи үөдүтэр үгүмэн үлэбит, үгүө сүбэбит инникитин даҕаны ситиһиилээх үлэ түмүгэр олук буола туруоҕар. Баҕарабыт айымнылаах учуутал, иитэччи үлэтин үтүө түмүктэринэн, оҕо аймах, бар дьоннугут, хас биридии дьин кэргэнгит тапталынан, махталынан кынаттанан айар аартыккыт мэлдьи аһаҕас буолуоҕар.

Нам улуунун үөрэбин управлениетын уонна улуустааҕы профсоюзун комитетын аатыттан

От 02 октября 2014 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации от 25.10.2001 г. № 136-ФЗ, сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресу:

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. А. Пушкина, 1А площадью 1188,00 кв.м, для индивидуальной жилой застройки;

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. И.Л. Еремеева, 20 площадью 1819,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство;

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. И.Л. Еремеева, 21 площадью 2134,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство;

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. И.Л. Еремеева, 22 площадью 1823,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство;

* Хатын-Арынский наслег, с. Аппаны, ул. Полевая, 26 площадью 1200,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок);

* Хатын-Арынский наслег, с. Аппаны, ул. Кырдал, 5/6 площадью 1200,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок).

За справками обратиться в администрации соответствующих наслегов.

Директор Р.К. Колодезников

Хайа баҕарар киһи учууталын үйэтин-сааһын тухары умнубат, тыл киэнэ амтаннааһын талан ылан, сылаастык ахтар-саныыр. Учуутал дьин эркин курдук эрэнэр-итэҕэйэр үтүө сүбэһитин буолар.

Нам улуустааҕы гимназията быйыл 20 сылын туолар үөрүүлээх үбүлүүйүн бэлиэтээри оло-ро. 20 сыл устата бу үөрэх тэрилтэбэ ылбыт ыччаты иитэн-үөртэн олох киэн аартыгар таһаарда. Бастатан туран, биһиги, төрөп-пүттэр, ааттарыттан оҕолорбутун үөрэххэ-билиигэ уһуйбут күндү учууталларбытын Валерий Николаевич Попов, Вера Михайловна Федорова, Мария Дмитриевна Трапезникова, Инна Иннокентьевна Санникова, Римма Октябрьевна Сивцева, Анисия Дмитриевна Рехлясова, Андрей Романович Попов, Лена Владимировна Бочкарева, Аэлита Михайловна Попова, Светлана Васильевна Кривошапкина, Альбина Николаевна Никулина, Учуутал күнүнэн уонна 20 сыллаах үбүлүүйүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Биһиги, төрөп-пүттэр, амарах-сайаҕас сыһыангытын, үлүскэннээх-түбүктээх үлэбитин, үрдүктүк сыаналыбыт. Мэл-

дьи ситиһии эрэ эңгэрдэстин! Биһигини уонна оҕолорбутун кытта бииргэ үлэлээбит кэмнит сүрэххитигэр үтүө эрэ өйдөбүлү хааллардын!

Иккиһинэн, биһиги этэн-санаан, урукку ааспыт сылларбытын ахтан аһыахпытын баҕарабыт. Биһиги оҕолорбутугар кылаас салайааччытынан Мария Дмитриевна Трапезникова үлэлээбитэ. Гимназияны 2005 с. 14 оҕо буолан бүтэрибиттэрэ. Эһиил уон сыллара буолар. Оҕолорбутугар үтүө сүбэһит, ийэ курдук сылдыбыта. Биир санааҕа кэлэн, өйдөһөн-өйөһөн, биир тылы була охсон, иллээх-эйлээх коллективы иилээн-салайан кэлбитэ. Үөрэххэ киир-рэллэригэр күүс-көмө буолбута. Барыларын биир тэнник тутара, хайа да түбэлтэбэ өйөөн-убаан, сүбэлээн-амалаан, социальнай өттүнэн эмиэ көмөлөһөрө. Студенныыр кэмнэригэр оҕолорбутун кытта алтыһан, ким-

туох проблемалааһын барытын быһаарсара. Сүрэбин сылааһын ууран оҕолорбутун уһуйа-такайа сылдыра. Билигин бу оҕолорбут үрдүк үөрэхтээх, үгүстэрэ Саха сиригэр, тас дойдуга тийэ ситиһиилээхтик үлэһии-хамсыы сылдыаллар. Биһиги, төрөп-пүттэр, ону астына-дуоһуйа көрөбүт. Күндү учууталбыт, үтүө сүбэһипит, ийэбэ холонон Убаастабыллаах Мария Дмитриевна! Биһиги Эйигин идэтигэр олус бэриниилээх, саталлаах-дыһааллаах үтүө салайааччы дьин үрдүктүк сыаналыбыт, киэн туттабыт. Ахсаабат кыһамның, уҕараабат болҕомтон иһин улаханньк махтанабыт. Инникитин даҕаны үлүскэн үлэң үтүө түмүгэ сүргэбин көтөхтүн, үөрүүгүн үрдэттин!

**Эбэрдэни кытта Намтан
Валентина
Александровна Кириллова**

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 22 сентября 2014 г. № 1720-р с. Намцы

О проведении работы по подготовке и празднованию декады Международного Дня пожилых людей

Руководствуясь Указом Главы Республики Саха (Якутия) от 16.06.2014 г. №2712 «О дополнительных мерах поддержки ветеранов Великой Отечественной войны 1941-1945 годов в Республике Саха (Якутия)», в связи с проведением подготовительных работ по празднованию Международного Дня пожилых людей в рамках декады «Год участника войны – дань памяти великому подвигу», распоряжаюсь:

1. Объявить в МО «Намский улус» РС(Я) с 1 по 10 октября 2014 г. декаду празднования Международного Дня пожилых людей.

2. Создать комиссию по проведению декады разднования Меж-

дународного Дня пожилых людей в следующем составе:

Яковлев А.Я. – первый заместитель главы МО «Намский улус», председатель комиссии;

Степанов Н.Н. – управляющий делами администрации, зам. председателя;

Члены:

Кобякова С.Д. – председатель улусного Совета ветеранов, член;

Лукин А.В. – начальник управления по документообороту и работе с МСУ, член;

Новгородов А.Г. – глава МО «Ленский наслег», член;

Парников Н.Г. – начальник ГКУ «Намское управление социальной защиты населения при МТ РС(Я)», член;

Слепцов Л.А. – главный врач ГБУ РС(Я) «НЦРБ», член;

Протопопов О.Н. – начальник ГБУ «Управление образования Намского улуса», член;

Новиков И.С. – начальник

МБУ «Управление культуры и духовного развития Намского улуса», член;

Жергина Ю.А. – главный специалист отдела по делам молодежи и семейной политике, член;

3. Утвердить План работы Совета ветеранов Намского улуса по подготовке и празднованию декады Международного Дня пожилых людей согласно приложению 1.

4. Опубликовать данное распоряжение в улусной газете «Эн-сиэли».

5. Контроль исполнения данного распоряжения оставляю за собой.

Глава улуса А. Атласов

Приложение 1

ПЛАН

работы Совета ветеранов Намского улуса по подготовке и празднованию декады Международного Дня пожилых людей

№	Основные мероприятия	Сроки исполнения	Ответственные	Примечание
1	Прием у Главы МО «Намский улус (район)» Атласова А.П. ветеранов тыла	8 октября 2014 г. с 9 ч. до 13 ч.	Орготдел администрации МО «Намский улус (район)», Совет ветеранов	
2	Совместно с ГБУ «НЦРБ» организовать «Дни открытых дверей» на медицинское обследование и лечение ветеранов пожилого возраста	в течение декады МДПЛ	Совет ветеранов поселений, ГБУ «НЦРБ»	Обратить особое внимание на инвалидов, вдов, нуждающихся в стационарном лечении и медобслуживании на дому
3	Организовать в трудовых коллективах чествование ветеранов тыла и труда	в течение декады МДПЛ	Все трудовые коллективы	Часпитие, поздравления
4	Предоставление услуги помывки ветеранов тыла (бесплатно) и для ветеранов труда, неработающих пенсионеров, 60 лет и выше (на льготной основе), в центральной бане с. Намцы и поселений, также организовать услуги бесплатной парикмахерской	в течение декады МДПЛ	Улусный Совет ветеранов, Совет ветеранов поселений	
5	Провести месячник по оказанию социальной помощи пожилым людям	с 1 октября по 1 ноября 2014 г.	Трудовые коллективы, администрации поселений, Совет молодежи	-
6	Участие во II республиканском слете ветеранов и пенсионеров	1 октября 2014 г.	Улусный Совет ветеранов, Совет ветеранов поселений	Выезд в г. Якутск
7	Организовать культурные мероприятия по поселениям, с приглашением ветеранов	в течение декады МДПЛ	Управление культуры, администрации поселений, местные СДК	Часпитие, поздравительный концерт
8	Провести слет ветеранов Намского улуса ЦД им. А.Ф. Шестакова	7 октября 2014 г. с 14 ч.	Совместно с НПК	Поздравительный концерт студентов НПК
9	Концерт народного отделения Намского ДШИ «Музыка для всех» Балаган ветеранов	8 октября 2014 г. с 14 ч.	Балаган ветеранов	Намская ДШИ
10	Проведение мастер-класса по изготовлению конской утвари	7 октября 2014 г. с 15 ч.	Председатели совета ветеранов поселений, МКР с. Намцы	Паныхова З.Д. – преподаватель НПК
11	Организовать освещение в СМИ от проведенных работ	в течение декады МДПЛ	Совет ветеранов поселений, ГБУ «НЦРБ», трудовые коллективы, администрации поселений	-
12	Направить отчет о праздновании декады МДПЛ в улусный Совет ветеранов	к концу декады МДПЛ	Совет ветеранов поселений, ГБУ «НЦРБ», трудовые коллективы, администрации поселений	-

МАХТАЛ ТЫЛАРА

Искренне выражаем благодарность всем ветеранам-педагогам, коллективу Намского педколледжа, одноклассникам, друзьям, разделивших с нами горечь утраты нашей мамы, бабушки, прабабушки, отличника просвещения РСФСР, заслуженного учителя школ ЯАССР, Почетного гражданина Намского района Гаврильевой Раисы Николаевны. Пусть беда обходит вас стороной.

Дети Саша, Костя, Люда

Таптыбын самнархай да буоллар, мин дьызыбин,

Оҕо сааһым дьоллоох кэмэ ааспыт сириин.

Таптыбын мин ийэлээх аҕабын,

Ахтабын кинилэр олорон ааспыт кэмэрин... 12.08.13 с.

Балаҕан ыйын 10 күнүгэр биһиги дьыэ кэргэнгэ улахан алдархай тахсыбыта. Ыаллы олоор, көрүүтэ-истиэтэ суох сылдьар оҕо буруйунан, биһиги сылын аайы сайылыыр, уруккута төрөөбүт дьыбит уокка былдыамтыта. Бу издээнгэ биһиги дьыэ кэргэн элбэх малбытын, тагаспыттын былдытан улахан хоромньуну көрүстүбүт. Ону

өйдөөн, биһигини өйөөн, күүскөмө, сүбэ-ама буолбут дьон-орбугулар, биһиргэ үлэлиир коллективтар 4 №-дээх «Чэчир» детсад үлэһиттэригэр барыларыгар, чуолаан: Данилова Мария Анатольевна, Тихонова Анна Аркадьевна, Сивцев Павел Петрович, Попов Аркадий Аркадьевич, Петрова Анна Аркадьевна, урут биһиргэ үлэлээбит «Радуга» уонна «Дельфин» маҕаһынар коллективтарыгар, дьүөгэлэрбэр: Яковлева Алина Гаврильевна, Свешникова Сардана Николаевна, Пономарева Розалия Николаевна, Алексеева Галина Германовна, Азарова Александра Васильевна, Парникова Лена Захаровна, Сысолтина Людмила Васильевна, Москвитина Анастасия Васильевна, одноклассниктарбар: Рехлясова Екатерина Прокопьевна, Амбросьева Татьяна Макаровна, Иванова Саргылана Ивановна, Захарова Виктория Петровна, Винокурова Светлана Константиновна, Бурнашев Илья Ильич, Никольская олохтоохторугар Григорий Семенович уонна Надежда Николаевна Потаповтарга, Рязанская Зоя Афанасьевна, биһиргэ төрөөбүттэрбэр, кинилэр дьыэ

кэргэттэригэр улахан махталбытын тиэрдэбит. Ордук чуолаан улахан көмөлөрүн иһин махталбытын Воронина Ольга Васильевна уонна одноклассникпар Березкин Борис Борисовичка тиэрдэбит.

Баҕарабыт барыгытыгар чэгиэн туругу, санаабыт санаабыт салалыннын, баҕарбыт баҕарбыт барыта туоллун!

Махталы кытары Марианна Протопопова уонна кини дьыэ кэргэнэ

® BASK&REDFOX пригласает гостей и жителей с. Намцы посетить новый магазин BASK в ТЦ «Любава», самые теплые пуховики, куртки для нашей зимы и аксессуары для активного отдыха по ценам производителя. В связи с открытием действует скидка на все товары. Принимаем заказы от населения, доставка от 48 часов. С ассортиментом и ценами можно ознакомиться на официальных сайтах www.baskcompany.ru, www.redfox.ru. Заключаем договора с предпринимателями. Мы ждем Вас по адресу: с. Намцы, ул. Ленина, 30/1, ТЦ «Любава», 1-й этаж, с 10.00-19.00 ч.

өрүү биһигини кытта буолуоҕа.

Биһиргэ төрөөбүттэрэ: эдьийэ Яна Васильевна, балтылары Василиса, Марианна, быраата Миша уонна кинилэр дьыэ кэргэттэрэ

Сирдээҕи олохтон күөгэйэр күнүгэр, үлэли-хамсы, сүүрүкөтө сылдьыбыт күндүгүк саныыр биһиргэ үөрэммит Истин дьүөгэбит Никифорова Елена Васильевна күн сириттэн 59 сааһыгар олус хомолтолоохтук, ыарахан ыарыыттан барыта бу дьыл алтынны 4 күнүгэр биһир сылын туолар.

Биһиги Елябыт 1954 с. атырдыах ыйын 2 күнүгэр Энциэли хочотугар төрөөбүтэ. Кыра оҕо сааһа таптыыр Намын сирин оскуолатыгар 1961-1971 сс. үөрэнэн үрдүк сыдыайга баҕа санаата туолаары учуутал үөрэҕи ылым диэри. Оскуоланы бүтэрэн баран «Нам» совхоз 1 Хомуस्ताах отделениетыгар «Энциэли» ыччат-комсомол ферматыгар 2 сыл ыанньыксытынан үлэлээбитэ. Еля үлэтигэр мэлдьи үрдүк эппиэтинэстээх, тиэрдиллибит былааны өрүү аһары толордо. Бу үлэлээбит кэмнэрибт биһигини элбэххэ үөрөспүтэ, улахан олох суолун таба таайарбытыгар олак уурбута.

Елена Алексеевна 1978 с. учуутал идэтин ылан үлэтин Орто Халыма Алаһыйа орто оскуолатыгар география учууталынан саҕалаабыта. 1980 сылтан төрөөбүт Намыгар төннөн кэлэн детсадка оҕо иитэччитинэн үлэлээбитэ.

Күн сиригэр биһир оҕону төрөтөн кыыс оҕо кэрэтэ Надята, сиэнэ Антоша кини дьоло, олоҕо кинилэр буолбуттара. Күнэ-ыйа барыта кинилэр буолаллара. Этиллэбит, кини «ийэ» диэн тыллар кэннинэ эдьийи улахан улахан оруолу ылынан балтылар сүрдээх үөрэллэр, Яна, Василиса, Марианна, быраата Миша күндүгүк саныылар. Онтон биһиги, биһиргэ үөрэммиттэр, санаабатах, ахтыбатах куммүт суох. Көрүстэхпит айы биһиги Елябыт сырдык мичээрэ, күлэн сыһыгырыра аттыбытыгар баар курдук. Кинини хаһан да саныы, өйдүү, сүрэхпитигэр илдьэ сылдьыахпыт.

Нам орто оскуолатын 1971 с. 10 «а» кылаас выпускниктара

БИЛЭРИИЛЭР

® Предлагаем платный прием врача УЗИ из Якутска на аппарате экспертного класса: УЗИ сердца, сосудов головного мозга, сонных и позвоночных артерий, сосудов нижних конечностей, органов брюшной полости, малого таза, молочных и щитовидных желез, а также суставов, межпозвоночных дисков шейного, поясничного отделов позвоночника. Прием в поликлинике с 14 по 16 октября. Запись по телефону: 8-914-220-92-17

Наша лицензия на осуществление медицинской деятельности от 28.01.2013 г. выдан МЗ РС(Я) №ЛО 14-01001078

® Продается 3-х комн. квартира в центре с. Намцы. Хороший ремонт, теплая, во дворе гараж. Конт. тел. 89142681243, 89644174243

Просим помочь очевидцев ДТП, произошедшего в с. Намцы 25.09.14 г. около 19 ч. 55 мин. возле здания „Ленагаз“. Водитель совершил наезд на нашего папу, девушку, в результате которого погиб. Просим кто видел или записал на видеорегиистратор помочь и выйти на контакт: 89142897147, 89141028578. Анонимность гарантируется. Заранее спасибо. Родные и близкие

КЭРИЭСТЭБИА

Күндүтүк саныыр, таптыыр оҕобут, балтыбыт, эдьийибит, ийэбит Николаева Ньургуняна

Вячеславовна ыараханник ыалдьан биһиги кэксэбиттэн, күн сириттэн барбыта алтынны 4 күнүгэр 40 хонууга туолла.

Оҕобут Ньургуняна 1988 с. алтынны 28 күнүгэр Николаевтар дьыэ кэргэттэригэр күтүүлээх бастакы оронун күн сирин көрбүтэ. Оҕо эрдэбиттэн сүрдээх сыгыты-хотуу, үөрүнньэн, элэксэй буола улааппыта. 1996 с. Партизан орто оскуолатыгар маннайгы кылааска кирибитэ. Үөрэнэр кэмнэригэр оскуолаҕа ытыллалар тэрээһиннэргэ актыыбынайдык кыттан, ырыанан, хомуһунан сөбүлээбэ дьарыктаммыта. Дьону кытта түргэнник биһир тылы булар буолан үгүс элбэх довтолдооҕо. Дофотторун кытта айылҕаҕа сылдьарын, сайынын сир аһын хомуйарын сөбүлүүрү. Кыралаан да буоллар хаартыскаҕа түһэрэр. Оскуолатын бүтэрэн баран Дьокуюскайдааҕы дизайн уонна технология колледжыгар үөрэнэ кирибитэ. Иллэйдэр айылҕата биһир

® Продаю дом брусовой 92 кв.м, 2011 г. постройки, газ, водопровод, с участком 20 соток. Действовал как магазин, можно под жилой дом. Адрес: с. 1 Хомуस्ताх, ул. Парковая, 1 или сдам в аренду. Тел. 89644212029, 89142976370

® Продается 3-комнатная квартира с участком в 2-квартирном доме в с. Намцы, центр, газ, надворные постройки – 950000 руб. Тел. 8-914-226-8094

® Комфорт+ тэрилтэ эһиги дьыэбитигэр благоустройство огорон биэриэҕэ (ванна, душ, кабина, унитаз, раковина, водонагреватель, насос, септик). Сынана – 85000 солк. саҕалаан үөһэ. Тел. 89627327948

® Срочно продаю автомобиль NISSAN CUBE, 1999 г.в., цвет белый, за 120 тыс. руб. с хорошим торгом. Тел. 89241764215, раб. тел. 23-0-41

® Продается в с. Намцы 3-комнатная квартира (теплая, устроена, подключено благоустройство). Тел. 89841175779

® Продаю Тойоту-Старлет 1997 года. Тел. 89644231334, 89644231326

бит талаанынан уруһуйдуурун, чуумпуга олорон быысапкалы-ырын, дьыэтээҕи дьонун үөрдэн ас астыырын ордук сөбүлүүрү.

Орто дойдуга төрөөн, төһө да ыарыйдар, ийэ буолар аналын толорон икки уол оҕо күн сирин көрдөрдө. Оҕолорун олус таптыыр, бүөбөйдирэ. Таптыыр оҕобутугар күн сирэ баара-суоҕа 25 сылы биэрбитэ олус хомолтолоох.

Күндү киһитин сүтэрбит ыарахан күннэригэр күүскөмө буолбут бука бары аймахтарбытыгар, ийэбит чугас дьүөгэлэригэр, аҕабыт биһиргэ үлэлиир 1 Хомуस्ताах уонна улустааҕы киин балыһа коллективтарыгар, чуолаан реанимация коллективтарыгар, «Суһал көмө» суоппардырыгар, чугас табаарыстарбытыгар, оҕобут чугас дьүөгэлэригэр дилин махталбытын тиэрдэбит. Эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлэбитигэр ситиһини баарабыт.

Таптыыр, суохтуур күндү оҕобут Ньургуняна ситэ олортоох олоҕун оҕолоро салгыахтара. Эһи сырдык мөссүөнүн, кэрэ мичээрин биһиги сүрэхпитигэр, өйбүтүгэр-санаабытыгар мэлдьи тыһынаах буолуоҕа, үйэлэргэ умнуохпут суоҕа!

Ийэтэ, аҕата, балтылары, оҕолоро, убайдара, эдьийидэр, аймахтара

ВУЗ» диэннинэн салайтара биһиргэ үөрэммит оҕолорун кытта 1 Хомуस्ताахха икки сыл ыанньыксыттаабыта. Ол кэнниттэн Комсомольск-на-Амуре куоракка пединститутка кирибитэ. Үөрэҕин бүтэрэн география учууталын дипломун ылан Орто Халыма Арҕахтааҕар үлэли барбыта. Онтон дойдугун ахтан Намна төннөн кэлэн санаторнай дьааһылаҕа баспытаатылынан бу орто дойдуттан барыар дьылы үлэлээбитэ. Биһиги Елябыт бэйэтин тула дьону түмэ тардар дьобурдааҕа. Бу сиргэ кэлбит ийэ, эбэ аналын толорон барда дьон санаабытын чэпчэтинэбит. Кыһын Наденьканы улаатын-наран, үөрэхтээх, үлэһит киһи оҕордо. Сиэниттэн Антошаттан күнэ-ыйа тахсара, оҕолорун олус дьон таптыыра. Күндү киһитит дьыэ туттан нус-хас олорон иһэн бэйэтин харыстаммакка бу олохтон барахтаата. Хайыахпытый, Дьылба Хаан ыйааҕа буолуо.

Истинник саныыр балтым, эдьийибит олорон ааспыт олоҕо, бар дьонугар үтүө сыһыана, тыһынаах холобур буолан үйэ-саас тухары хаалыаҕа. Сүрэхпитигэр

Table with 2 columns and 4 rows containing names and contact information for various individuals mentioned in the text.

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ ОТДЕЛАР: редакторы солбуяааччы — 41496, суругу тиһии, хаһыаты тангы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэҥ таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улунун» «Энциэли» хаһыат редакцията автономнай учреждение. Сибээс, информационай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнаян сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ШИ №ТУ14-0216. Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьыэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кирибит суруктар төнөрүллүбөттөр. Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биһир буолбат. «ЭНСИЭЛИ» - Нам улунун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам улунуна, Нам сэл., Заложная ул. 4. E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энциэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээттиир сыһаар бэчээттэннэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. Лиис Көңүл сыанана атыһыланар Индекс — Р0005. Тираһа — 1643 Бэчээкэ илии баттанытын графика — 12:00 ч. 03.10.2014 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 03.10.2014 с.